

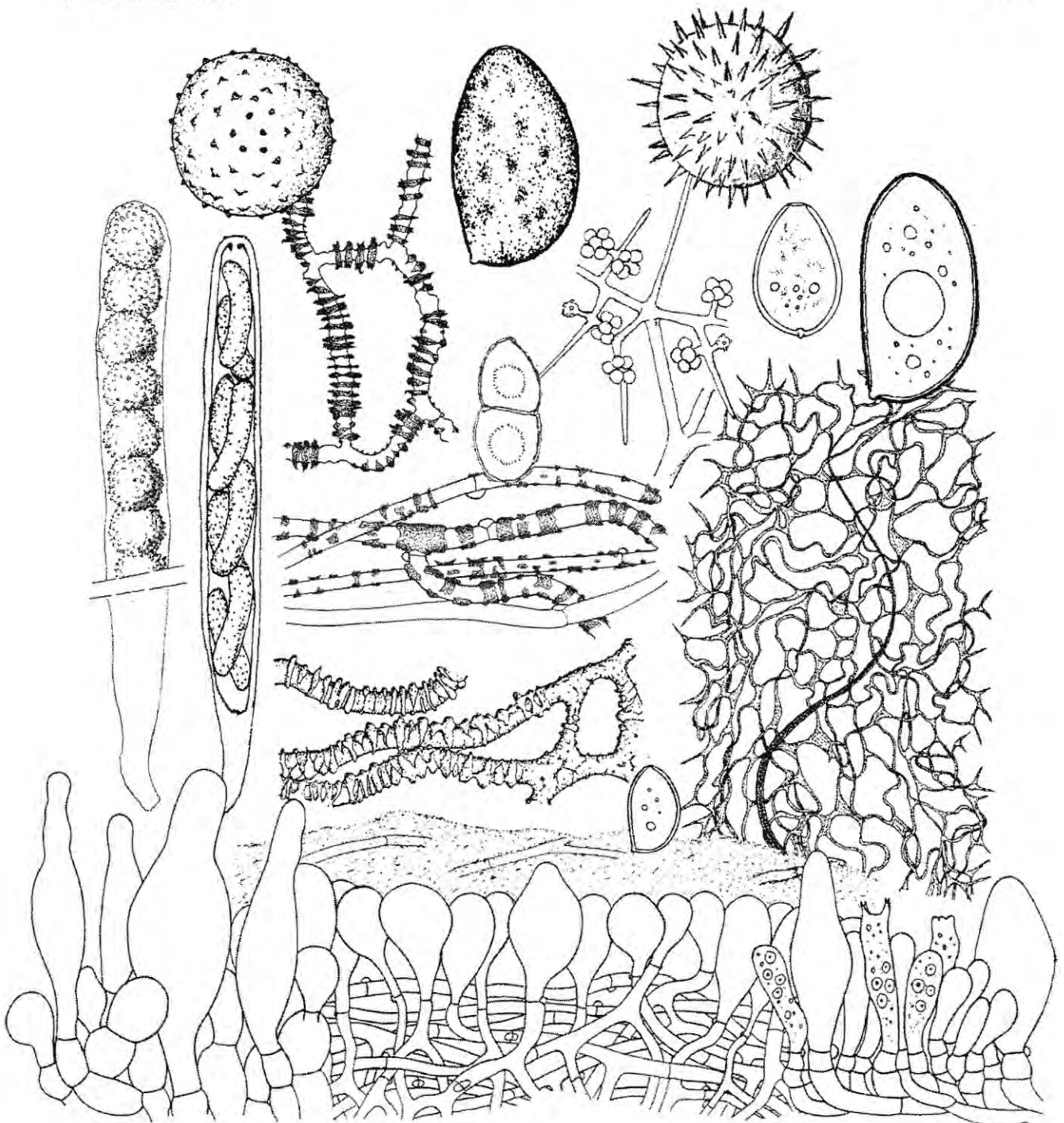
AMK

Mededelingen

Mededelingen van de Koninklijke Antwerpse Mycologische Kring vzw
15 december 2005

verschijnt driemaandelijks
2005.4

Redactie AMK Mededelingen

L. Deceuninck, A. de Haan, M. de Haan, F. Dielen, J. Gelderblom, G. Tilkin, K. Van de Put, E. Vandeven, C. Van Lommel, J. Volders, R. Walley
Eindredactie & vormgeving: H. Hendrickx, Dalweg 16, 2328 Meerle, tel.: 03/3158769
Verzending: C. Van Lommel, Jozef Verbovenlei 34, 2100 Deurne

Richtlijnen voor auteurs van artikels in AMK Mededelingen

Alle leden van de Koninklijke Antwerpse Mycologische Kring hebben het recht te publiceren in AMK Mededelingen. Artikels kunnen ingestuurd worden zowel in duidelijk handschrift als getikt. Teksten op diskette van 3.5" of verzonden per e-mail zijn ook van harte welkom.

Alle artikels moeten naar Harrie Hendrickx, Dalweg 16, 2328 Meerle e-mail: harrie.hendrickx@skynet.be gezonden worden, **ten laatste zes weken voor het verschijnen**

Figuren in inkt mogen maximaal 16,6 cm x 23,4 cm groot zijn, inclusief maatstrepen en nummering van de tekeningen. Grotere tekeningen zullen verkleind of versneden worden. De figuren worden best voorzien van een maatstreek om de afmetingen aan te duiden. Vermeld steeds naam en adres van de auteur.

KAMK publicaties

Oude nummers van AMK Mededelingen en Sterbeekia kunnen verkregen worden bij Judith De Keyser, Vaartstraat 102, 2845 Niel, e-mail: judithdk@tiscali.be

Paddestoelenkartering

Secretariaat: Vandeven Emile, Opperveldlaan 14, B-1 800 Vilvoorde, tel: 02/267.74.18

Webstek: <http://www.kamk.be>

Fungifoon: 0496066108

COPYRIGHT ©

Het copyright voor tekst en illustraties van de artikelen berust bij de Koninklijke Antwerpse Mycologische Kring (KAMK). Auteurs behouden het recht om de eigen tekst en illustraties voor andere doeleinden te gebruiken.

Het is niet toegestaan volledige of gedeelten van artikelen of illustraties over te nemen zonder toestemming van de redactie.

Omslagfiguur ontwerp: Pascale Holemans

ISSN 0771-9884

wettelijk depot: BD 36771

verantwoordelijke uitgever en eindredactie: H. Hendrickx, Dalweg 16, 2328 Meerle

AMK Mededelingen wordt gerealiseerd met steun van het Provinciebestuur van Antwerpen

Editoriaal

André de Haan

Een ongewoon zachte oktober en november sloten het paddenstoelenseizoen af. Een seizoen dat bij velen een wat onbestemd gevoel nalaat. Geen onverdeeld goed jaar, maar heel ongelijk verdeeld in tijd en in plaats. Na een vrij mager voorjaar, brachten vochtige zomermaanden een explosie van een aantal soorten in de tweede helft augustus. Toen viel het stil met een zeer droge september en slechts eind oktober en begin november doken terug een aantal soorten op. Ook plaatselijk zeer verschillend: hier niets, een ander terrein soms een overvloed.

En nu ... de mycologische winterslaap? Zeker niet voor de KAMK-ers! 2006, **het jaar dat onze vereniging 60 jaar jong is**, wordt wel een zeer druk jaar, een kleine opsomming:

- Wij starten met onze nieuwjaarsreceptie op dinsdag 3 januari, om 20 uur in de cafetaria van de UA (zie bijgevoegde uitnodiging). Uiteraard verwachten wij u allen om samen bij een drankje en hapje niet alleen te klagen hoe slecht het was en te hopen hoe goed het wordt, maar vooral in een gezellige sfeer herinneringen op te halen en plannen te smeden. Ook nieuwe mensen kunnen op deze avond kennis maken met onze Kring.
- Op 11 februari wordt in het provinciehuis te Antwerpen de 9de Ankona-ontmoetingsdag georganiseerd (zie aankondiging blz 93). KAMK zal er de ochtendsessie van de themagroep paddenstoelen verzorgen. Thema: Paddenstoelen en Myxomyceten in de Antwerpse provinciale domeinen. Uw talrijke aanwezigheid zal onze sprekers aangenaam verrassen!
- De 15de Vlaamse Mycologendag wordt in 2006 door KAMK georganiseerd. Zaterdag 25 maart wordt iedere paddenstoelenliefhebber verwacht op de UA (zie aankondiging blz. 94). En dit niet alleen voor het zeer interessante programma maar ook voor de receptie (vanaf 16 u) u aangeboden door onze Kring ter gelegenheid van de viering KAMK 60 jaar. Dit mag u zeker niet missen!
- Nog niet helemaal uitgerust van voorgaande, gaat op dinsdag 28 maart onze Algemene ledenvergadering door. Om 20 u wordt u allen verwacht in de cafetaria van de UA. Zoals beslist op vorige Algemene vergadering worden niet alleen de werkende maar ook de steunende leden hierop uitgenodigd. Het bestuur wil

hiermee de betrokkenheid van alle leden met onze vereniging verhogen.

- In 2006 bestaat KAMK 60 jaar en hoewel wij geen grote festiviteiten organiseren, willen wij dit niet ongemerkt laten voorbijgaan. Zoals hierboven al vermeld sluiten wij de Vlaamse Mycologendag af met een receptie. Een kleine tentoonstelling zal er enkele hoogtepunten uit onze geschiedenis illustreren. Een prachtige kalender (2007) met foto's en aquarellen, samengesteld door Pascale Holemans en een KAMK-T-shirt zullen er te koop worden aangeboden.

Verder krijgt KAMK-Mededelingen een gelegenhedscover en verscheen er een extra dik nummer van Sterbeecia.

Dit alles naast de "normale" activiteiten, zodat er voor een winterslaap, voor de KAMK-ers, niet veel tijd zal overblijven!

Marcel Imler, zoon van onze stichtende voorzitter Louis Imler, bedacht de Kring, ter gelegenheid van het 60 jaar bestaan, met een wel prachtig geschenk. Uit de nalatenschap van zijn vader schonk hij ons het "Theatrum Fungorum ofte het Tooneel der Campernoelien" van de hand van de Antwerpse priester Franciscus Van Sterbeec. Dit boek uit 1675 beschreef Louis Imler (1975) uitgebreid in Sterbeecia nr.10 ter gelegenheid van het verschijnen 300 jaar geleden. Het Bestuur en de ganse KAMK dankt Marcel Imler voor dit, voor onze vereniging zeer waardevolle boek.

Hubert De Meulder heeft meer dan 20 jaar lang ervoor gezorgd dat AMK-Mededelingen op de 15de van de voorziene maand, vier keer per jaar, bij u in de bus lag. Dit betekend niet alleen er een etiket en zegels op kleven en naar de post brengen, maar ook de afspraken met het kopieercentrum, afhalen van kopij, verkleven en snijden van exemplaren. Dit alles met een zorgvuldigheid die in de huidige tijd nog moeilijk te vinden is. Hubert heeft nu gevraagd om, voor dit werk, op pensioen (allerm minst vervroegd!) te kunnen gaan, wat wij hem uiteraard met veel dankbaarheid gunnen. Chris Van Lommel zal overnemen en zorgen voor de verzending, het kopieercentrum zal de exemplaren volledig afwerken en Lieve De Ceuninck zal helpen waar nodig. Aan beiden hiervoor onze dank.

Het KAMK-bestuur wenst alle leden en hun familie gezellige eindejaarsfeesten, een gezond en rijk 2006

en mycologisch een schitterend paddeNstoelenjaar.
Wij hopen u deze wensen persoonlijk over te maken

op onze **nieuwjaarsreceptie op 3 januari.**

Overlijden

Met grote droefheid melden wij u het overlijden van Jacques Van De Meerssche.

Jaak was vele jaren een trouw en actief lid van onze Kring. Aanwezig op al onze bijeenkomsten en excursies, steeds paraat om te helpen. Hij was een echte natuurliefhebber en goed veldmycoloog. Velen van onze nieuwe leden leerden van hem hun eerste paddenstoelen herkennen. Jaak was ook een gedreven fotograaf en schonk onze vereniging,

enkele jaren geleden, zijn diatheek van meer dan 7000 opnamen van paddenstoelen. Zij worden ook nu nog geregeld gebruikt in tal van presentaties.

Wij missen Jaak in zijn ongeunstelde wat humoristische uitspraken, in zijn vriendelijke omgang. Het Bestuur en alle leden van onze Kring bieden zijn zuster en familie onze oprechte blijken van medeleven.

Nieuwjaarsreceptie

Beste KAMK-lid

U bent uitgenodigd op de KAMK-Nieuwjaarsreceptie in de Bioruimte van het UA (vroeger Ruca).

Drank, versnaperingen worden voorzien. Voor de ambiance mag U zorgen.

Wij verwachten U om 20 uur op dinsdag 4 januari 2005

Tot dan!

Lidgeld 2006

De leden worden verzocht het lidgeld voor 2006, 18 EUR voor een individueel lidmaatschap of 20 EUR voor een gezinslidmaatschap, zo vlug mogelijk te betalen, ofwel contant of door overschrijving op bankrekeningnr. 320-4183209-57, op naam van de Koninklijke Antwerpse Mycologische Kring v.z.w. te Antwerpen. Men kan daarvoor het bijgevoegde overschrijvingsformulier gebruiken.

Buitenlandse leden betalen 20 EUR (het lidgeld verhoogd met extra verzendingskosten) voor een individueel lidmaatschap of 22 EUR voor een gezinslidmaatschap, contant of door overschrijving.

Voor onze buitenlandse leden geven wij hierbij de IBAN- en BIC nummers gekoppeld aan onze rekeningen:

000-1415744-29: IBAN BE26 0001 4157 4429 BIC BPOTBEBI

320-4183209-57: IBAN BE09 3204 1832 0957 BIC BBRUBEBB

Bij overschrijving uit het buitenland let er op dat eventuele kosten door de opdrachtgever gedragen worden.

Paddenstoelen op Adelaarsvaren (*Pteridium aquilinum*) - deel 6

Hubert De Meulder
Verenigde Natieslaan 131
B- 2660 Hoboken

De Meulder H. Fungi on Bracken (*Pteridium aquilinum*) - part 6
Méd. Antwerpse Mycol. Kring 2005: 69-74

Summary

A survey of fungi on dead stems and fronds of *Pteridium aquilinum*, executed in 2002 in the Antwerp area, resulted in 60 species (+ 11 Myxomycetes).

In this sixth and last part of the article 4 species are briefly described and illustrated. They all belong to the Moniliales: *Arthrobotrys conoides*, *Camarographium stephensii*, *Periconia conoides* and *Velutella ciliata*. *Camarographium stephensii* was not yet reported for Belgium.

A total list with index is given.

Samenvatting

Een onderzoek naar het voorkomen van paddenstoelen op dode bladeren van Adelaarsvaren (*Pteridium aquilinum*), dat in 2002 werd uitgevoerd in het Antwerpse, resulteerde in 60 soorten (+ 11 soorten Slijmzwammen).

In dit zesde en laatste deel van het artikel worden 4 soorten kort beschreven en geïllustreerd. Zij behoren alle tot de Moniliales: *Arthrobotrys conoides*, *Camarographium stephensii*, *Periconia atra* en *Velutella ciliata*.

Camarographium stephensii werd nog niet eerder gemeld voor België.

Een totale lijst van de gevonden soorten met index wordt gegeven.

Beschrijving per soort

57 *Arthrobotrys conoides* Drechsler (Plaat 1, figuur 4)

Kolonies: wit tot geelachtig, arachnoïde, uitgespreid tot enkele cm² over het substraat.

Conidioforen: tot 500 x 4-8 μm , knotsvormig, onregelmatig verdikt aan de toppen, met pinnen waarop de conidia groeien.

Conidia: 23-40 x 10-13 μm , knotsvormig, 1 mediane septen daar ingesnoerd, glad, hyalien, breed afgerond aan het distale- en apiculaat aan het proximale uiteinde.

Onderzocht materiaal: op dood, liggend fragment, Kontich "Vuile plas", I.F.B.L. C4.47.13, 14.06.02.

Opmerkingen: opvallend bij de gevonden soort is het wit, vliesachtig karakter waarmee het zich uitstrekt over het substraat. Een gelijkaardige soort is *A. oligospora* Fresen, deze heeft echter kortere en dikkere conidia (20-30 x 13-16 μm) (Ellis 1985) en de vorm is meer peervormig.

58 *Camarographium stephensii* (Berk. & Broome) Bubák (Plaat 1, figuur 1)

Conidioforen: geen

Conidiomata: circa 0,3 mm diameter, papillaat, donkerbruin, in lange rijen, ingezonken, eerst bedekt door de epidermis, later spleetvormig opengaand, vaak samenvloeiend en onregelmatig gerangschikt.

Conidia: 42-51 x 25-37 μm , muriform, dikwandig, onregelmatig van vorm, elliptisch, globuleus tot iets peervormig, basis iets stomp, met tot 5 dwarsepten en meerdere overlangse of schuine septen, bleekbruin, inhoud met druppels.

Onderzocht Materiaal: algemeen op dode, vochtig liggende stengels, Kontich "Vuile plas", I.F.B.L. C4.47.13, 15.05.02; De Meulder 152900,28 (BR).

Opmerkingen: deze Coelomyceet werd op meerdere groeiplaatsen aangetroffen; de spleetvormige conidiomata zijn opvallend voor deze soort evenals de grote muriforme conidia. De gevonden soort staat niet vermeld in de "Aantekenlijst" (1996).

59 *Periconia atra* Corda (Plaat 1, figuur 2)

Conidioforen: 0,4-1 mm lang, aan de top 6,5-12 μm dik, aan de basis 13-19 μm dik, donkerbruine hoofdjes en korte, dikke takken in kransen van 3-5 met compacte conidia, dikwandig, bruin, gesepteerd.

Conidia: (-5)6-9 μm diameter, bolvormig, wrattig, jong geelachtig, bij rijpheid bruin.

Onderzocht materiaal: op dode, vochtig liggende stengelfragmenten, Kontich "Vuile plas", I.F.B.L. C4.47.13, 14.06.02, De Meulder 155630,42 (BR)

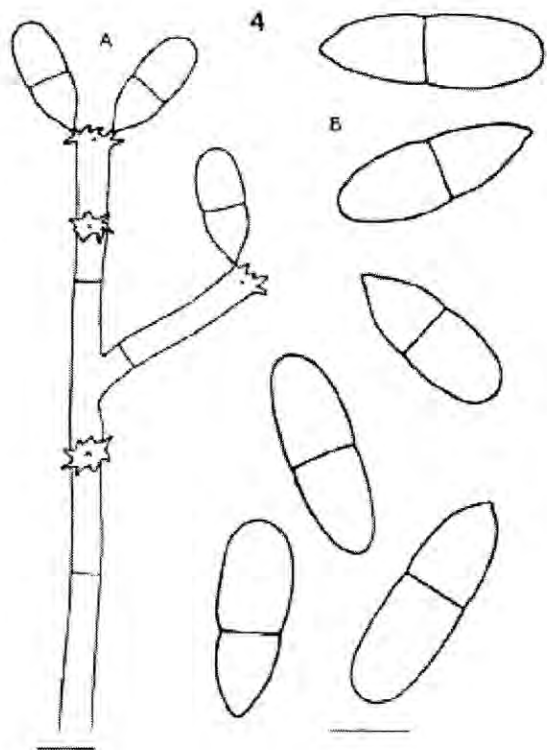
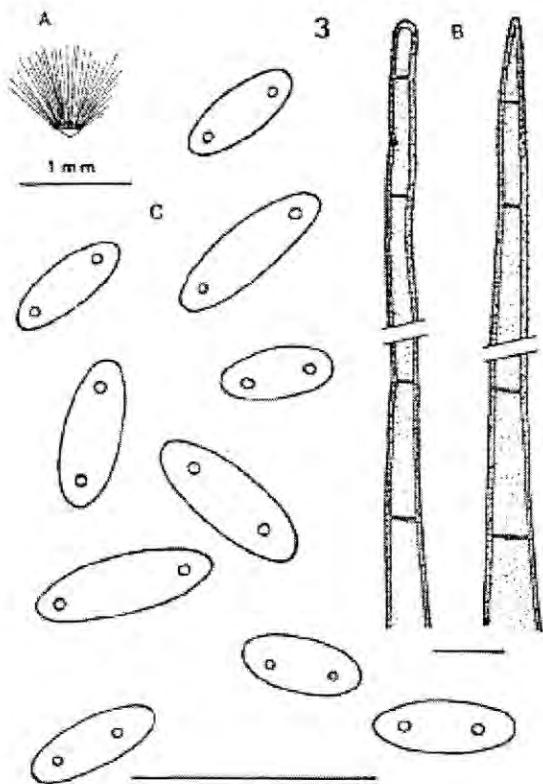
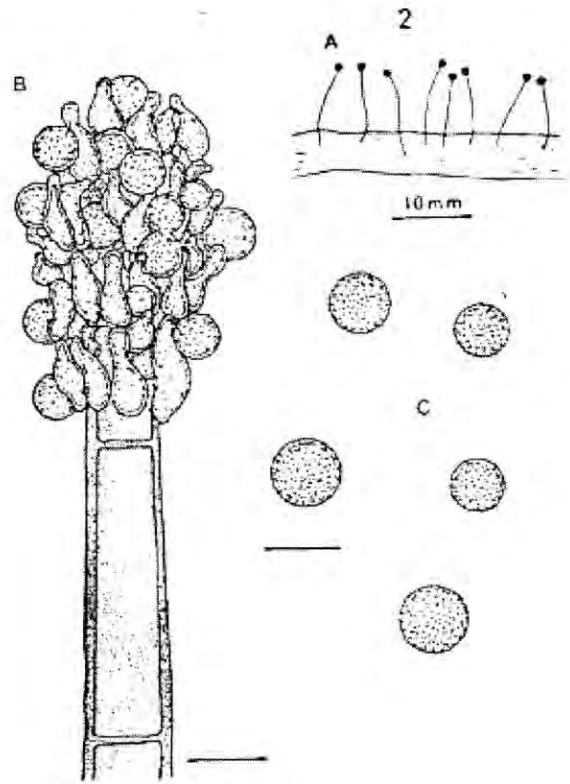
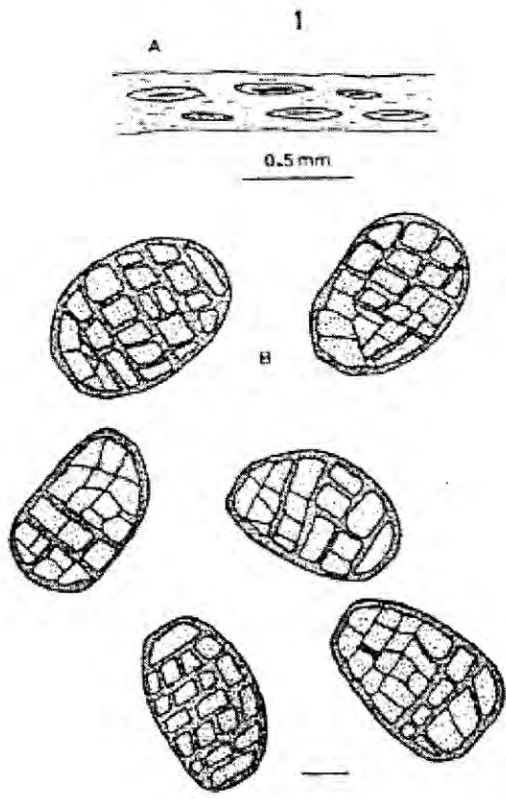
Opmerkingen: deze soort wordt gekarakteriseerd door de vrij grote hoofdjes met kransen van korte dikke takken. In de literatuur worden ook nog dode grassen, Russen en Zeggen als waardplant vermeld.

60 *Volutella ciliata* (Alb. & Schwein.) Fr. (Plaat 1, figuur 3)

Kolonies: bestaand uit een aantal gezellig groeiende sporodochia.

Sporodochia: 0,1-0,3 mm diameter, schotelvormig, compacte massa, zittend of kort gesteeld, geelachtig tot rooskleurig, bezet met een zoom van lange haren (setae).

Setae: tot 500 μm lang, onderaan 7,5-9,5 μm dik, naar boven dunner uitlopend tot 2-4 μm . of puntig eindigend, naar de top zijn ze iets wrattig, eerst wit,

HDM

later vlees- tot rooskleurig.

Conidia: 5-9 x 2-2,5µm, elliptisch, glad, hyalien, meestal met 2 druppels, samengeklonterd in een slijmige massa.

Onderzocht materiaal: op vochtige, liggende, pas afgestorven stengels, Kontich "Vuile Plas", I.F.B.L.

C4.47.13, 11.10.02, De Meulder 155702,17 (BR)

Opmerkingen: deze prachtige Hyfomyceet met lange roze wimpers kan na een regenbui in grote hoeveelheid worden aangetroffen op allerlei kruidige planten.

Twaalf meest voorkomende soorten paddenstoelen die gevonden werden in 2002 op bladstengels van Adelaarsvaren.

		Waarnemingen
1- <i>Ceratobasidium cornigerum</i>	Berijpt waswebje	31
2- <i>Botryobasidium subcoronatum</i>	Gespentrosvlies	12
3- <i>Microscypha grisella</i>		8
4- <i>Botryobasidium botryosum</i>	Grootsporig trosvlies	8
5- <i>Hypochnicium sphaerosporum</i>	Rondsporig elfendoekje	8
6- <i>Trechispora mollusca</i>	Raatzwammetje	8
7- <i>Psilachnum pteridigenum</i>		7
8- <i>Trechispora farinacea</i>	Melig dwergkorstje	7
9- <i>Micropodia pteridina</i>		6
10- <i>Hymenoscyphus scutula</i> var. <i>solani</i>		5
11- <i>Resupinatus applicatus</i>	Kaal dwergoortje	5
12- <i>Phlebiella fibrillosa</i>		5

Bijkomend onderzoek

In de periode tussen 1988 en 1997 werd door Ivo Antonissen een onderzoek verricht naar het voorkomen van paddenstoelen op Adelaarsvaren in het "Zoerselbos". Hierbij werden 23 soorten gevonden die voor het grootste deel behoren tot de Corticiaceae. Van enkele soorten werd herbariummateriaal ter beschikking gesteld van de Plantentuin te Meise (BR) (herbariumnummers vermeld in soortenlijst). Alle gevonden soorten werden aangetroffen in het uurhok C5.13., de kwartierhokken worden vermeld in de soortenlijst.

Soortenlijst

<i>Athelia acrospora</i>	Spitssporig vliesje - 42	
<i>A. epiphylla</i>	Gewoon vliesje - 23-32-41	
<i>A. neuhoffii</i>	Kortsporig gespensvliesje - 23	
<i>Basiodendron caesiocinereum</i>	Ruwsporig harshaarveegje - 23	
<i>B. cinereum</i>	Grootsporig harshaarveegje - 23-34	
<i>Botryobasidium subcoronatum</i>	Gespentrosvlies - 23-32-41	
<i>Botryhypochnus isabellinus</i>	Stekelsporig trosvlies - 32-41	
<i>Ceratobasidium cornigerum</i>	Berijpt waswebje -23-32-34-41-42-43	90062307
<i>C. pseudocornigerum</i>	Melig waswebje - 32	
<i>Cerocorticium confluens</i>	Ziekenhuisboomkorst - 41	
<i>Coniophora puteana</i>	Dikke kelderzwam - 34-42	
<i>Leptosporomyces galzinii</i>	Groenig dwergvliesje -34-41-42	

Plaat 1, fig.1. *Camarographium stephensii*. A: conidiomata, B: conidia, fig.2. *Periconia atra*. A: conidioforen op substraat, B: conidiofoor, C: conidia, fig.3. *Volutella ciliata*. A: sporodochium, B: setae, C: conidia, fig.4. *Arthrotrys conoides*. A: conidiofoor, B: conidia.

<i>Paullicorticium niveocremeum</i>	Grote urnkorstzwam - 23	
<i>Phanerochaete sordida</i>	Groezelig huidje - 41	
<i>Phlebiella fibrillosa</i>	-42-34 97101801	
<i>P. filicina</i>	Varenwasje - 14-23-41-42	93012332
<i>P. tulasnelloides</i>	- 41	
<i>Psilocybe inquilina</i>	Halmkaalkopje - 41	
<i>Scopuloides hydnoides</i>	Wastandjeszwam - 43	
<i>Trechispora microspora</i>	Kleinsporig dwergkorstje - 41	
<i>T. mollusca</i>	Raatzwammetje - 42	
<i>T. stellulata</i>	- 42	97101800
<i>Typhula quisquiliaris</i>	Varenknotsje - 32-34-41	97101102

Paddenstoelen gevonden op stengels en bladeren van Adelaarsvaren (*Pteridium aquilinum*) 2002, met index A.M.K. Mededelingen.

Ascomycetes (Zakjeszwammen)

- Dothideales

<i>Rhopoglyphus filicinus</i>	Adelaarsvarenstreepzwam	04.3.75
-------------------------------	-------------------------	---------

- Leotiales

<i>Cyathicula cyathoidea</i>	Gewoon geleikelkje	04.3.75
<i>Hymenoscyphus scutula</i> var. <i>solani</i>		04.3.75
<i>Fuscolachnum pteridis</i>	Varenfranjekelkje	04.3.75
<i>Lachnum virgineum</i>	Gewoon franjekelkje	04.3.77
<i>Micropodia pteridina</i>		04.3.77
<i>Microscypha grisella</i>		04.3.77
<i>Mollisia cinerea</i>	Gedrongen mollisia	04.3.78
<i>Psilachnum pteridigenum</i>		04.3.78

- Sphaeriales

<i>Phomatospora endopteris</i>		04.3.78
--------------------------------	--	---------

- Tulasnellales

<i>Ceratobasidium cornigerum</i>	Berijpt waswebje	04.3.78
<i>C. pseudocornigerum</i>	Melig waswebje	04.3.78

Basidiomycetes (Steeltjeszwammen)

- Agaricales

<i>Calyptella capula</i>	Brandnetelklokje	04.4.105
<i>Crepidotus lundellii</i>	Bleek oorzwammetje	04.4.105
<i>C. luteolus</i>	Gelig oorzwammetje	04.4.105
<i>C. variabilis</i>	Wit oorzwammetje	04.4.107
<i>Flagelloscypha minutissima</i>	Klein zweephaarschijfje	04.4.107
<i>Galerina marginata</i>	Bundelmosklokje	04.4.109

<i>G. nana</i>	Kristalmosklokje	04.4.107
<i>Laccaria laccata</i> s.l.	Gewone fopzwam	04.4.109
<i>Lachnella villosa</i>	Wit wolschijfje	05.1.3
<i>Melanotus phillipsii</i>	Schelpkaalkopje	04.4.109
<i>Mycena filopes</i>	Draadsteelmycena	05.1.3
<i>M. galopus</i>	Melksteelmycena	05.1.5
<i>M. lohwegii</i>		05.1.5
<i>M. metata</i>	Dennenmycena	05.1.5
<i>M. sanguinolenta</i>	Kleine bloedsteelmycena	05.1.7
<i>Psilocybe crobula</i>	Franjekaalkopje	05.1.7
<i>Resupinatus applicatus</i>	Harig dwergoortje	05.1.7

- Aphyllophorales

<i>Athelia bombacina</i>	Witzijdig vliesje	05.1.8
<i>A. fibulata</i>	Gespenvliesje	05.1.8
<i>A. pyriformis</i>		05.1.8
<i>Botryobasidium botryosum</i>	Grootsporig trosvlies	05.2.31
<i>B. obtusisporum</i>	Stompsporig trosvlies	05.2.31
<i>B. subcoronatum</i>	Gespentrosvlies	05.2.33
<i>Botryohypochnus isabellinus</i>	Stekelsporig trosvlies	05.2.31
<i>Coniophora arida</i>	Dunne kelderzwam	05.2.33
<i>Granulobasidium vellereum</i>	Winterelfendoekje	05.2.33
<i>Hyphodontia sambuci</i>	Witte vlierschorszwam	05.2.33
<i>Hypochnicium geogenium</i>	Smalsporig elfendoekje	05.2.35
<i>H. sphaerosporum</i>	Rondsporig elfendoekje	05.2.35
<i>Lagarobasidium detriticum</i>	Spatelharig elfendoekje	05.2.35
<i>Phanerochaete sordida</i>	Groezelig huidje	05.2.36
<i>Phlebiella fibrillosa</i>		05.2.36
<i>Resinicium bicolor</i>	Kristalstertandjeszwam	05.3.51
<i>Schizopora radula</i>	Splijtende tandzwam	05.3.55
<i>Sistotrema octosporum</i>		05.3.51
<i>Subulicystidium longisporum</i>	Priemharig korstje	05.3.51
<i>Tomentella atramentaria</i>	Biezenrouwkorstje	05.3.53
<i>Tomentellopsis echinospora</i>	Bleek viltvliesje	05.3.53
<i>Trechispora farinacea</i>	Melig dwergkorstje	05.3.53
<i>T. microspora</i>	Kleinsporig dwergkorstje	05.3.53
<i>T. mollusca</i>	Raatzwammetje	05.3.55
<i>T. stellulata</i>		05.3.55
<i>Typhula corallina</i>		05.3.56
<i>T. quisquiliaris</i>	Varenkoptsje	05.3.55

Deuteromycetes

Moniliales

<i>Arthrobotrys conoides</i>		05.4.69
<i>Camarographium stephensii</i>		05.4.69
<i>Paecilomyces farinosus</i>	Gewone rupsenzwam	
<i>Periconia atra</i>		05.4.69
<i>Torula herbarum</i>		
<i>Volutella ciliata</i>		05.4.69

Myxomycetes (Slijmzwammen)

<i>Arcyria cinerea</i>	Asgrauw netwatje
<i>Craterium aureonucleatum</i>	Goudhart kelkbekertje
<i>C. minutum</i>	Gewoon kelkbekertje
<i>Didymium clavus</i>	Zwart tafelkristalkopje
<i>D. difforme</i>	Glad kristalkopje
<i>D. dubium</i>	
<i>D. squamulosum</i>	Variabel kristalkopje
<i>Leocarpus fragilis</i>	Glanzend druivenpitje
<i>Mucilago crustaceum</i>	Groot kalkschuim
<i>Physarum galbeum</i>	Goudgeel kalkkopje
<i>P. nutans</i>	Knikkend kalkkopje
<i>P. virescens</i>	Grijsgroen kalkkopje

Literatuur

- ARNOLDS E., KUYPER T.W. & NOORDELOOS M.E. (1995) - Overzicht van de paddestoelen in Nederland. N.M.V. Leiden.
- BARNETT H.L. (1955-1960) - Illustrated Genera of Imperfect Fungi. Minneapolis. 225pp.
- DE MEULDER H. (2004) - Paddestoelen op Adelaarsvaren (*Pteridium aquilinum*) (deel 1). *Meded. Antwerpse Mycol. Kring* **2004**: 72-79
- (deel 2). *Meded. Antwerpse Mycol. Kring* **2004**: 104-110
 - (deel 3). *Meded. Antwerpse Mycol. Kring* **2005**: 2-8
 - (deel 4). *Meded. Antwerpse Mycol. Kring* **2005**: 30-37
 - (deel 5). *Meded. Antwerpse Mycol. Kring* **2005**: 50-56
- ELLIS M.B. (1971) - Dermatiaceae Hyphomycetes. CAB International 608 pp.
- ELLIS M.B. & Ellis J.P. (1985) - Microfungi on land plants. An identification handbook. Croom, Helm, London, 1-818.
- HAARD K. (1968) - Taxonomic studies on the genus *Arthrobotrys* Corda. *Mycologia* **60**: 1140-1159.
- SUTTON B.C. (1980) - The Coelomycetes. Commonwealth Mycological Institute. Kew, Surrey. 696 pp.
- VANDEVEN E. (Red.) (1996) - Aantekenlijst voor zwammen en slijmzwammen. K.A.M.K. Antwerpen.

Literatuur Myxomycetes

- ING B. (1999) The Myxomycetes of Britain and Ireland. The Richmond Publishing Co.
- MARTIN G.W. & ALEXOPOULOS C.J. (1969) - The Myxomycetes. Iowa City, University of Iowa Press.
- NANNENGA-BREMEKAMP N.E. (1974) - De Nederlandse myxomyceten. K.N.N.V.
- NEUBERT H., NOWOTNY W. & BAUMANN K. (1993) - Die Myxomyceten, Band 1. Gomaringen, Karlheinz Baumann Verlag.
- (1995) - Die Myxomyceten, Band 2. Gomaringen, Karlheinz Baumann Verlag.
 - (2001) - Die Myxomyceten, Band 3. Gomaringen, Karlheinz Baumann Verlag.
- VAN HOOFF H. & DE HAAN M. (2000) - Nederlandse namenlijst voor Myxomyceten. *Coolia* **43**: 138-147.

Uiterst zeldzaam *Coprinus pachydermus* of noem ik hem toch gewoon Stekelkopinktzwam.

Volders Jos
Weverstraat 9
2440 Geel

Samenvatting

Het vinden van de zeldzame *Coprinus pachydermus* Van De Bogart (Geel, Zammel, 05/05/2005, C5.57.42), voor zover kon worden nagegaan slechts de derde vondst op wereldvlak, is de aanleiding tot deze bijdrage. Er wordt dieper ingegaan op de macroscopische en de microscopische kenmerken van deze vondst en een tekening met de diverse microscopische kenmerken is toegevoegd. Vanwege de opvallend stekelachtig velumhyfen, wordt de Nederlandse naam "Stekelkopinktzwam" voorgesteld.

Summary

In this paper the very rare *Coprinus pachydermus*, found in Geel, (Prov. Of Antwerp), 05/05/2005, IFBL C5.57.42 on woodchips is being discussed in this paper. This species, probably only found for the third time on a worldwide base, is fully described and microscopic drawings are added.

Inleiding

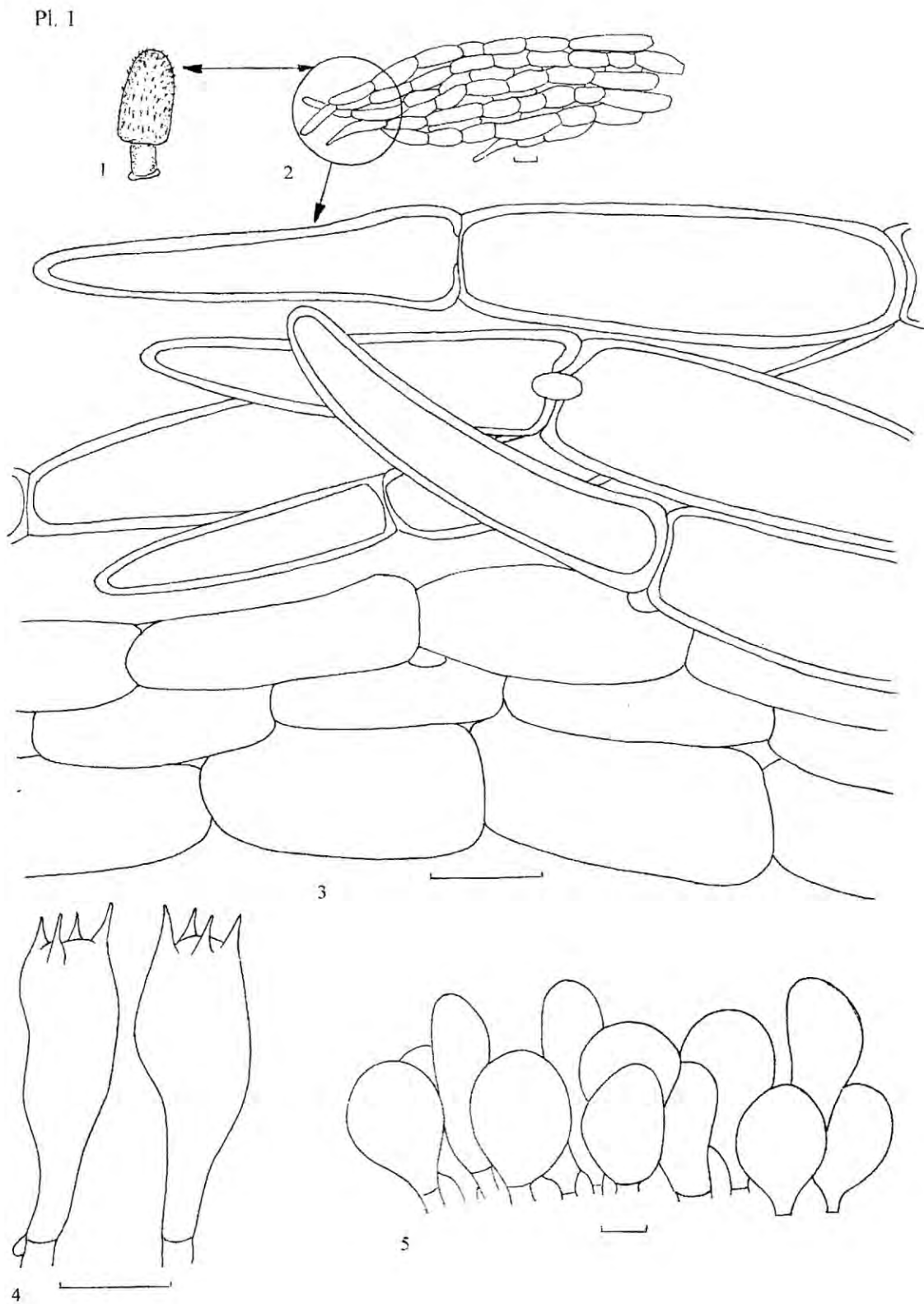
In de winter van 2004-2005 begon een plaatselijke landbouwer de inritten tot zijn velden, weilanden en akkers op te hogen met massa's houtsnippers en boomschors. Ik zag het gretig aan, want vroeg of laat zouden op die massa's pulp allerlei paddenstoelen verschijnen. Al snel werden op regelmatige basis de diverse locaties bezocht en hoewel de middenstroken al vlug door de tractoren werden platgewalst, bleven de zijkanalen er mooi opgehoogd en aantrekkelijk bij liggen. Het duurde tot ongeveer half maart voor de eerste soorten konden worden opgetekend. *Volvariella gloeiocephala* (Gewone beurszwam) verscheen als eerste in de rij en in vrij grote aantallen, al vlug gevolgd door drie soorten leemhoeden, *Agrocybe praecox* (Vroege leemhoed), *Agrocybe putaminum* (Fluweelleemhoed), en *Agrocybe semiorbicularis* (Grasleemhoed). Verder nog de ook niet alledaagse *Melanoleuca verrucipes* (Stippelsteelveldridder), maar ook eenvoudiger dingen zoals *Bolbitius vitellinus* (Dooiergele mestzwam) en *Peziza cerea* (Wasgele bekerzwam). Inktzwammen verschenen er pas omstreeks half april, soorten zoals *Coprinus flocculosus* (Valse viltinktzwam), *Coprinus callinus* (Geelbruine donsinktzwam), *Coprinus auricomus* (Kastanjeinktzwam) en *Coprinus lagopus* (Hazenpootje) stonden her en der talrijk verspreid.

Op één van deze plaatsen, door een naburige eik nogal sterk overschaduwde, verzamelde ik enkele malen een inktzwam die thuis niet op naam kon worden gebracht. Het sleutelen werd me bemoeilijkt

door het feit dat de verzamelde exemplaren steeds weer in een te ver gevorderde staat waren. Het sporadisch nog aanwezige velum en de vorm van de vruchtlichamen deed me denken aan *Coprinus lagopus*, zoals gemeld op dezelfde plaats vrij talrijk aanwezig. Het maken van een preparaat met daarop een stukje "lagopus" en een stukje "onbekend" toonde onder het microscoop een duidelijk verschil in sporengrootte en vorm. Mijn nieuwsgierigheid was gewekt en de volgende morgen bij het eerste ochtendgloren werden er talrijke, frisse jonge exemplaren geoogst (5/5/2005)!

Werkwijze

Bij het uitsleutelen van *Coprinus*-soorten is het van betekenis dat de vorm en afmetingen van de diverse cystiden, het velum en de sporen kunnen worden genoteerd. Het is dus van groot belang om hierbij zowel jonge, frisse exemplaren te verzamelen als oudere reeds vervloeiende. Het jonge materiaal is bij uitstek geschikt voor het bepalen van vorm en grootte van de cheilocystiden, basidiën en de eventueel aanwezige pleurocystiden. Ook het uittekenen van deze elementen is nu gemakkelijker gezien men in deze fase nog geen last heeft van de, soms storende, aanwezigheid van grote hoeveelheden rijpe sporen. De rijpere exemplaren zijn dan weer uitstekend geschikt voor het uittekenen en bepalen van sporenvorm en -afmetingen. "De ochtendstond heeft goud in de mond" bleek hier het spreekwoord van toepassing, gezien de kans op het oogsten van jonge exemplaren vrijwel beperkt bleek tot de vroege morgen. Ik merkte alleszins op dat het 's morgens na 9 uur meestal reeds te laat was en dat er dan enkel nog wat groepjes uitdruipende exemplaren te vinden waren. Dadelijk na de oogst, werden enkele van de jongste exemplaren gebruikt voor het maken van de nodige microscopische vaststellingen, terwijl de rest onmiddellijk te drogen werd gelegd. Het materiaal bleek immers verder te rijpen tijdens het drogen, en het niet tijdig te drogen leggen resulteerde toch nog in vervloeid materiaal. Het gedroogde materiaal werd in het herbarium weggeborgen onder het nummer VJ05010.

Beschrijving

Macroscopisch (Plaat 1, fig. 1)

Hoed: jong ellipsoïd, smal kegelvormig tot bijna cilindrisch, 5-8 mm in diameter, 12-21 mm hoog, later uitspreidend tot breed kegelvormig, vlak met naar boven oprollende rand, 20-35 mm diameter; jong centrum donkergrijsbruin, naar de rand eerder grijsachtig, wat gevoord. **Steel:** 1,5-4 mm diameter, 30-70 mm lang; langzaam wat breder worden naar de basis, daar soms zwak gezwollen tot 5-6 mm in diameter; wit; sterk fijn vlokkig over gans de lengte; breekbaar en al snel hol wordend.

Plaatjes: vrij, aanvankelijk witachtig, al vlug over grijs naar zwartachtig, spoedig vervloeiend; lamelsnede witachtig en gewimperd; zeer dicht op elkaar; eerder smal, 3-4 mm breed, vrijwel niet buikig.

Velum: helemaal bedekt met draderig wit velum, dat in het in het bovenste hoeddeel piekerig naar boven en zijwaarts wijst; zeer gemakkelijk te verwijderen en soms reeds bij erg jonge exemplaren deels verdwenen.

Microscopisch

Sporen: (Plaat 2, fig. 2) gemeten in vooraanzicht cfr. C. Uljé, 8,8-11,2 x (5,8) 6-7,5 μm , gemiddeld 10,1-6,6 μm , $Q_{50} = 1,58$, $Q_{\text{gem}} : 1,3-1,7$; gemeten in zijaanzicht 5,9-7,5 μm ; ellipsoïd tot ovoid in vooraanzicht, breed amygdaliform in zijaanzicht; met duidelijke, 1,5-2 μm grote, centrale tot zwak geïnclineerde kiempore; nogal dikwandig; bruin tot roodbruin in NH_3 -opl.; apiculus duidelijk uitgesproken.

Hoedhuid: (Plaat 1, fig. 3) opgebouwd uit een cutis van gladde, soms splitsende, cilindrische tot zwak gezwollen bijna hyaliene tot bleekgele hyfen, dikwijls vermengd met nogal wat onregelmatig gevormde hyfen, 6-20 μm breed, meestal duidelijk korter dan 70 μm .

Basidiën: (Plaat 1, fig. 4) 4-sporig; knotsvormig, in het midden soms wat ingesnoerd, 9-11 x 29-35 μm ; sterigmata meestal sterk gekromd, tot 4 μm lang.

Cheilocystiden: (Plaat 1, fig. 5) lamelrand steriel, opgebouwd uit overwegend globose tot subglobose cellen, regelmatig vermengd met utriforme tot bijna cilindrische cellen, 16-40 μm breed, 27-60 μm lang.

Pleurocystiden: (Plaat 2, fig. 1) vrij talrijk, breed knotsvormig, oblong tot bijna cilindrisch, 25-40 x 65-95 μm .

Pseudoparafysen: (Plaat 2, fig. 3) 3-5 rond de basidiën.

Velum: (Plaat 1, fig. 2 & 3) bestaande uit een aantal lagen aan elkaar klittende cilindrische duidelijk dikwandige hyfen; 7-48 μm breed, 60-140 μm lang, wanddikte 1-1,5 μm ; met bruin tot donkerbruin intracellulair pigment en geelachtig reflecterende wanden in NH_3 -opl.; eidelementen kort conisch tot geleidelijk bijna puntvormig versmallend.

Gespen: aanwezig in al de onderzochte elementen.

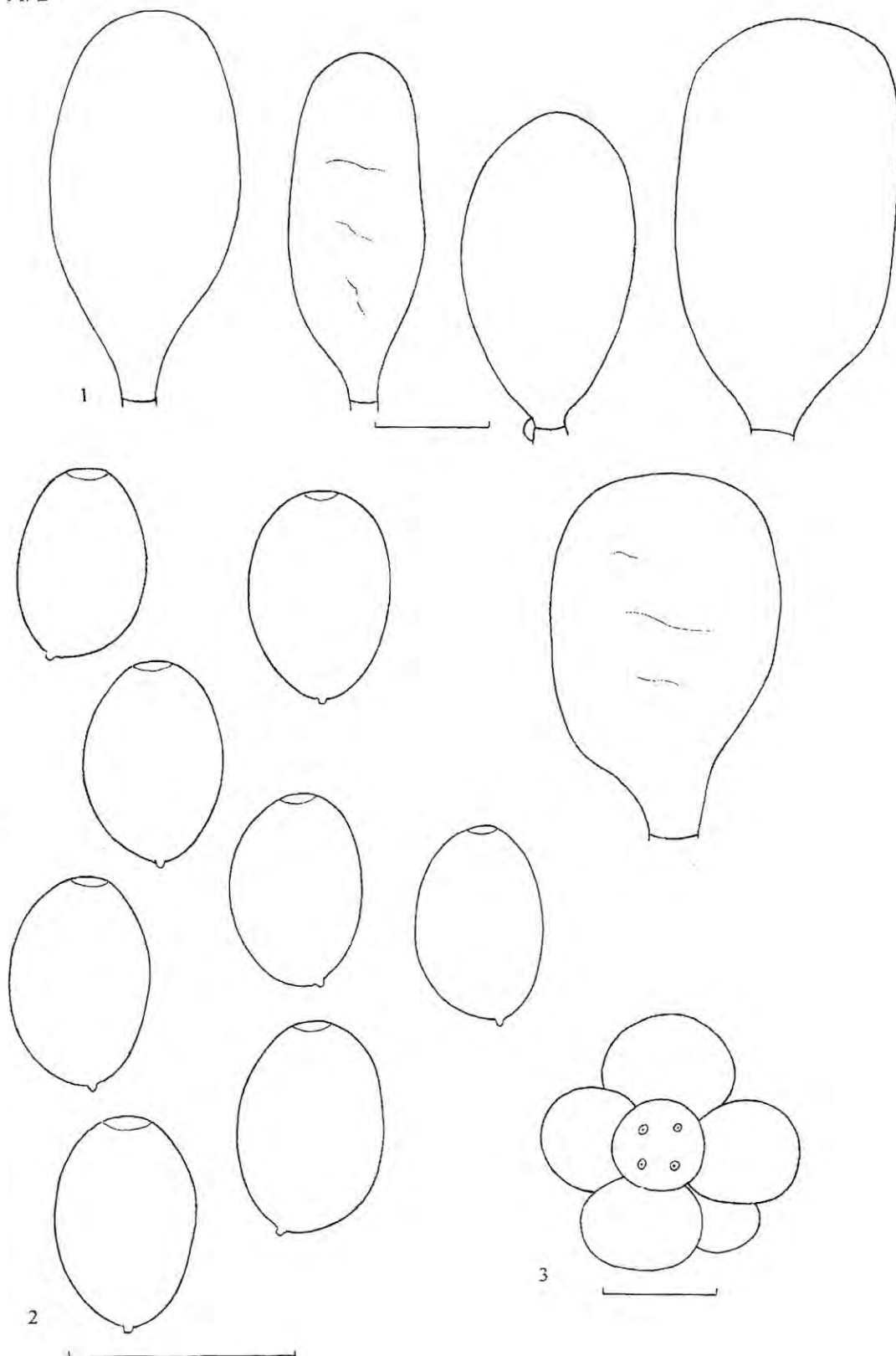
Bespreking

Coprinus pachydermus (foto 1 en 2) blijkt een uiterst zeldzame soort te zijn, het holotype werd door Van De Bogart in 1979 beschreven naar aanleiding van een vondst in Noord Amerika, uit de staat Washington. Voor zover als kon worden nagegaan werd deze soort nadien enkel nog gevonden in Engeland (in 2003?) en zou dit de derde vondst zijn op wereldvlak. Omdat de soort macroscopisch zeer sterke gelijkenis vertoont met *Coprinus lagopus*, zou het mij niet verwonderen indien deze soort in het verleden meermaals over het hoofd werd gezien. Het toenemend mulchen van tuinen en paden, dikwijls met houtsnippers van uit het buitenland aangevoerde boomsoorten, is zeker verantwoordelijk voor een aantal recente, maar steeds weerkerende vondsten, denken wij maar aan *Agrocybe rivulosa*, *Psilocybe tuberosa* enz. Het zou niet verwonderen moest deze soort na grondig onderzoek van dergelijk gecreëerde niches, opnieuw opduiken. Op de onderzochte site was de soort maandenlang aanwezig en dit meestal in zeer grote hoeveelheden. Eind 2005 werd *Coprinus pachydermus* opnieuw gevonden, ditmaal enkele honderden meters verwijderd van de eerste vindplaats, ook hier op houtsnippers, vermoedelijk van dezelfde oorsprong als deze van de eerste vindplaats. Johan Paulussen maakte er toen prachtige dia's van, die dit artikel enkele bladzijden verder mooi opfleuren. Een gesprek met de betrokken landbouwer om de oorsprong van het snippermateriaal te achterhalen, gaf geen bevredigend resultaat. *Coprinus pachydermus* is microscopisch via sporenvorm en -grootte vrij eenvoudig van de gelijkende *C. lagopus*

Plaat 1. *Coprinus pachydermus* fig. 1: habitus (ware grootte), fig. 2: velum, fig. 3: velum + onderliggende hoedhuid, figuur 4: basidiën, fig. 5: cheilocystiden

Pl. 2

te onderscheiden. Bij goede observatie blijkt deze soort ook macroscopisch vrij goed van *C. lagopus* te onderscheiden, met de loep zijn de duidelijk afstaande piekvormige tot bijna stekelachtige uiteinden van de velumhyfen goed te zien, een kenmerk dat ik tot op heden nooit aantrof bij *C. lagopus*. In feite heeft dit kenmerk mij erg geïnspireerd tot de Nederlandse naam "Stekelkopinktzwam".

Bibliografie

HORAK E. (2005) – Röhrlinge und Blätterpilze in

Europa. Elsevier. Spectrum Akademischer Verlag. VANDEVEN E. (Red.) (1996) – Aantekenlijst voor zwammen en slijmzwammen. K.A.M.K. Antwerpen.

VAN DE BOGART F. (1979) – The genus *Coprinus* in Western North America. part 2: sect. *Lanatuli*. *Mycotaxon* 8: 274.

ULJÉ C.B. & NOORDELOOS M.E. (1999) – Studies in *Coprinus* V, *Coprinus* section *Coprinus*. Revision of the subsection *Lanatuli* Sing. *Persoonia* 17: 165-199.

Nieuwe vondsten van *Aleuria bicucullata* (Boud.) Gillet

Piet Bormans

Veurterstraat 56 3910 Neerpelt

Op 2 augustus 2005 kreeg ik van André de Haan in de Bioruimte UA, enkele vruchtlichamen van een kleine ascomyceet, die hij daags voordien gevonden had te Kasterlee – Tikkebroeken (IFBL B6.51.33). Het waren kleine oranje schijfjes, zonder borstelharen, met een doormeter van 3 tot 7 mm. Zij groeiden aan de rand van een nogal vochtig wandelpad, tussen grassen. Op het eerste gezicht zou je denken aan *Cheilymenia*, *Melastiza*, *Octospora* ... maar na een blik in de microscoop vielen deze geslachten weg. Via de sleutel in Dennis kwam ik, door de zware ornamentatie's van de sporen - zij bezitten bovendien een zeer opvallende, vliezige kraag aan de beide polen - (foto 3) steeds

terug tot het genus *Aleuria*. Nochtans kwam de betreffende soort niet in de sleutel voor. Vervolgens zocht ik verder naar andere soorten van dit geslacht. Zo kwam ik tot *Aleuria bicucullata* (Boud.) Gillet (foto 4). De oorspronkelijke naam hiervan was *Peziza bicucullata* Boud. In het boek "Les discomycetes de France", van L. J. Grelet (uitgave 1979) staat een beschrijving op pagina 126. Jean Schavey wijdde een uitgebreid artikel, met tekeningen, aan dit zwammetje, in AMK-mededelingen 2000.4.97 t/m 2000.4.99 naar aanleiding van een eerste vondst op 27 augustus 2000 in het domein Vrieselhof te Oelegem.

Nieuwtjes uit de bibliotheek

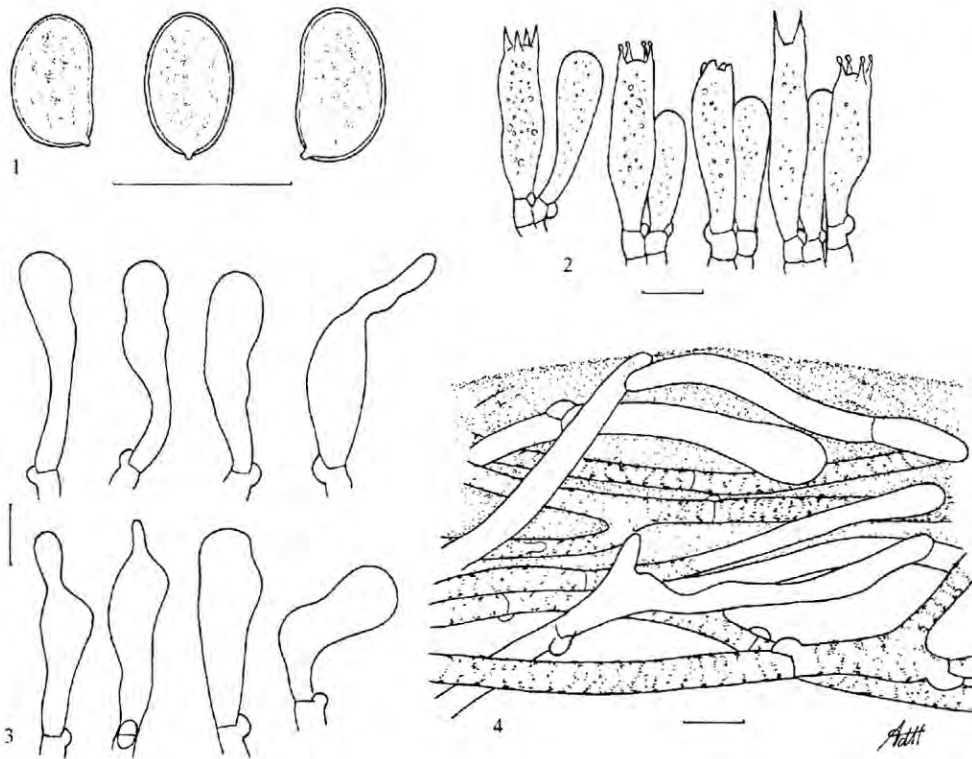
Het is soms moeilijk het juiste boek te vinden om een specifieke vraag te beantwoorden. Regelmatig krijg ik de vraag naar een boek dat de algemene mycologische evolutie aangaat. Hoe steekt het in feite ineen? Om meer hierover te weten is er nu 'Biologie des champignons' van Marius Chadefaud (Alg 067). Weliswaar een ouder werk van 1944, maar dat neemt niet weg dat het nog actueel is. Een andere aanwinst is er om de nieuwe Hebeloma-werkgroep te steunen. 'The fungi of Northern Europe' is aan zijn derde deel toe – 'The Genus

Hebeloma' van Jan Vesterholt (Mag 037c). Verder heb ik het genoegen de internauten onder u te vertellen dat de catalogus van de bib nu online te raadplegen is.

Onder ons gezegd, wist u dat de bib 8 kasten in zijn bezit heeft? Dit stelt 42 schappen voor, waaronder 16 voor boeken (12,80 m) en 26 schappen tijdschriften (20,80 m), een weetje ...

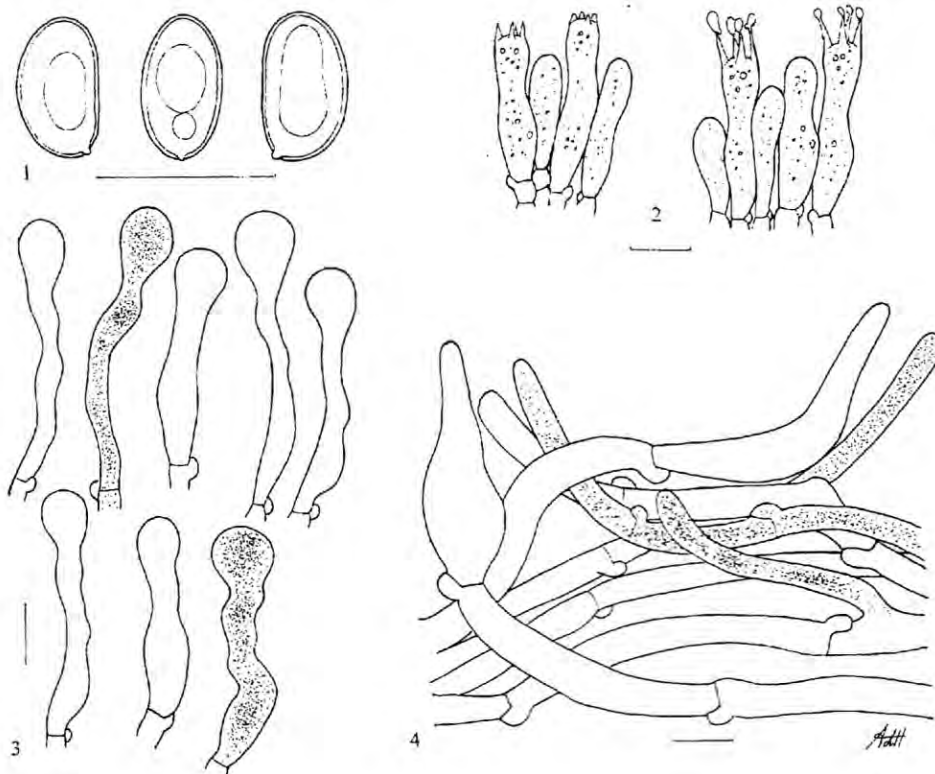
Tot zwams,
Pascale Holemans

Plaat 2. *Coprinus pachydermus*
fig. 1: pleurocystiden, fig. 2: sporen, fig. 3: pseudoparafysen

Plaat 1
Pholiota lucifera

Fig. 1: sporen; 2: basidiën; 3: cheilocystiden; 4: hoedhuidelamenten; maatstreep = 10 μ m.

Plaat 2
Pholiota tuberculosa

Fig. 1: sporen; 2: basidiën; 3: cheilocystiden; 4: hoedhuidelamenten; maatstreep = 10 μ m

Twee verwante Bundelzwammen, *Pholiota lucifera* en *Ph. tuberculosa*

Andre de Haan

Bezemheidelaan 6 2920 Kalmthout

Summary

The rare species *Pholiota lucifera* was found in Genk (Prov. of Limburg) growing on half buried branches and roots (possibly willow). This species is compared with *Ph. tuberculosa* and found to be different in the structure of cap cuticle, the pigmentation of the cuticle hyphae and the shape of the marginal cystidia.

Tijdens de excursie langsheen de Stiemerbeek te Genk werd, op het terrein van de verspreide terril, enkele exemplaren gevonden van de zeldzame *Pholiota lucifera* (Fijnschubbige bundelzwam) (zie foto 5). Ze groeiden op half begraven takken en wortels van (waarschijnlijk) wilg. De sterk kleverige hoedjes deden wat denken aan kleine, wat gelige exemplaren van *Pholiota lubrica* (Witvlokke bundelzwam), een soort die ook wel eens wordt aangetroffen op begraven houtresten.

De soort lijkt ook wat op de Oranjegele bundelzwam (*Pholiota tuberculosa*) die wij regelmatig aantreffen op afgevallen takken van eik (zie foto 6.). Deze vrij kleine, maar zeer mooie soort heeft echter een droge heldergele hoed. Het is dan ook wat vreemd dat sommige mycologen (o.a. Jacobsson 1990) deze twee als één soort opvatten. Het lijkt mij dan ook nuttig beide naast elkaar te vergelijken door volgende korte beschrijvingen en microscopietekeningen.

Pholiota lucifera (Lasch) Quél. – Fijnschubbige bundelzwam (zie foto 5)

Op half begraven takjes en wortels van Wilg; Stiemerbeek, Genk, D7.31.44, 7.11.2004 een vijftal exemplaren; herb. AdH04110.

De hoed is convex tot vlak, met zwakke umbo 25 tot 50 mm in diameter, rossiggeel met roodachtige schubjes in de slijmige hoedhuid. De lamellen staan tamelijk dicht opeen, zijn smal en bochtig aangehecht. Ze zijn eerst geel en bij rijping van de

sporen oranjebruin. De steel 20 tot 40 mm lang, is cilindrisch, 3 tot 5 mm dik en onderaan wat verdikt. Hij is oranjebruin en donker rosbruin aan de basis, met bovenaan een wollige velumzone en verder geheel bedekt met rosbruine schubjes.

De sporen (Pl. 1. Fig. 1) zijn helder rosbruin in sporee, meten 7-9,5 x 4,5-5,5 μm , zijn ellipsoïd tot iets boonvormig in zijaanzicht, glad en tamelijk dikwandig. De smal knotsvormige basidiën (Pl. 1. Fig. 2) zijn 4-sporig, gemengd met een aantal 2-sporige. Opvallend zijn de zeer variabele cheilocystiden (Pl. 1. Fig. 3): knotsvormig, lageniform tot subutriform, dikwijls met vingervormige uitgroeisels. De hoedhuid (Pl. 1. Fig. 4) is een ixocutis tot ixotrichoderm met gladde tot fijn, maar duidelijk, geïncrusteerde hyfen, met soms cystideachtige eindcellen, ingebed in een verslijmde, gelatineuze laag.

Pholiota tuberculosa (Schaeff.: Fr.) P.Kumm. – Oranjegele bundelzwam (zie foto 6)

Komt voor op takjes en stronken van loofbomen, dikwijls Eik; meestal alleen groeiend of met enkele exemplaren; tijdens de zomer en vroege herfst.

Het is een vrij kleine soort, de hoeddiameter 10 tot 40 mm met heldergele tot oranjegele, halfbolvormige tot convexe hoed. De hoedhuid is droog, vezelig en meestal bedekt met fijne aangedrukte tot wat opgerichte schubjes. De lamellen staan dicht opeen, zijn smal en bochtig aangehecht, heldergeel en bij rijping geelbruin. De steel is kort, 15 tot 40 mm lang, en meestal gebogen en knotsvormig verdikt aan de basis (vanwaar de soortnaam). Met een gele, wollige velumzone bovenaan en vezelige vlokjes en schubjes naar de basis.

De sporen (Pl. 2. Fig. 1) gelijken op deze van de vorige soort, hebben dezelfde afmetingen, maar zijn iets minder boonvormig, meer niervormig. De basidiën (Pl. 2. Fig. 2) zijn 4-sporig en eveneens slank knotsvormig en, bij de sporenvorming duidelijk ingesnoerd in de helft. De cheilocystiden (Pl. 2. Fig. 3) zijn meer cilindrisch tot smal lageniform, meestal met duidelijk verdikte kop. De hoedhuid (Pl. 1. Fig. 4) is ook een cutis tot trichoderm gevormd uit gladde hyfen met geelbruin intracellulair en membranair pigment; er is geen verslijmde laag.

Plaat 1 – *Pholiota lucifera*. Fig. 1: sporen; 2: basidiën; 3: cheilocystiden; 4: hoedhuid-elementen; maatstreep = 10 μm .

Plaat 2 – *Pholiota tuberculosa*. Fig. 1: sporen; 2: basidiën; 3: cheilocystiden; 4: hoedhuid-elementen; maatstreep = 10 μm .

Zoals gezegd worden deze beide Bundelzwammen soms als vormen van één soort aanzien, nochtans zijn er goede verschillen, zowel macro- als microscopisch. De belangrijkste worden in volgend tabelletje duidelijk, waarbij de structuur van de

hoedhuid en de vorm van de cheilocystiden het opvallendste verschil uitmaken.

Pholiota lucifera is voor onze streken een zeer zeldzame soort en deze collectie is voor Funbel de eerste gemelde vondst.

<i>Pholiota lucifera</i> Fijnschubbig bundelzwam	<i>Pholiota tuberculosa</i> Oranjegele bundelzwam
Hoed duidelijk kleverig bij vochtig weer	Hoed niet kleverig, zelfs bij vochtig weer
Hoedkleur jong rossig geel	Hoedkleur jong heldergeel
Sporen in zijaanzicht boonvormig	Sporen in zijaanzicht meer niervormig
Cheilocystiden knotsvormig, lageniform tot subutriform, dikwijls met vingervormige uitgroeisels	Cheilocystiden cilindrisch tot smal lageniform, meestal met duidelijk verdikte kop
Hoedhuidhyfen geïncrusteerd en met membraneus pigment, ingebed in gelatineuze laag	Hoedhuidhyfen glad, met membraneus en intracellulair pigment; geen verslijmde laag

Literatuur

JACOBSSON, S. (1991) – *Pholiota* in northern Europe. *Windahlia* **19**: 1-86.

HOLEC, J. (2001) – The Genus *Pholiota* in central and western Europe. *Libri Botanici* **20**.

Limburgse Koepel voor Natuurstudie organiseert vijftiende contactdag

Op zaterdag 21 januari 2006 organiseert de Limburgse Koepel voor Natuurstudie (LIKONA) haar jaarlijkse contactdag in de Universiteit Hasselt, Campus Diepenbeek.

Vanaf 8.45 uur is iedereen welkom in Gebouw D van de Universiteit Hasselt, Campus Diepenbeek, Agoralaan in Diepenbeek.

Voor het volledige programma van de contactdag (korte mededelingen, voordrachten binnen de werkgroepvergaderingen, en een overzicht van de posters) kan men terecht op de LIKONA-website.

Alle LIKONA-leden, maar ook alle overige geïnteresseerden, worden uitgenodigd om deel te nemen. Deze uitnodiging geldt uiteraard ook buiten

de provinciegrenzen. De deelname is gratis, maar inschrijven vóór 13 januari is noodzakelijk. Geïnteresseerden die een warme maaltijd wensen te gebruiken, moeten hiervoor vooraf inschrijven door vóór 10 januari EUR 7,50 te storten op rekeningnummer 000-0400447-31 van het Provinciaal Natuurcentrum, Het Groene Huis, Domein Bokrijk, 3600 Genk, met vermelding 'LIKONA contactdag 2006' + naam deelnemer.

Voor inlichtingen en inschrijvingen kan men tijdens de kantooruren terecht bij het LIKONA-secretariaat in Het Groene Huis, tel. 011 26 54 62, fax 011 26 54 55, e-mail: likona@limburg.be, internet: www.limburg.be/likona

Foto 1: *Coprinus pachydermus*

Foto: J. Paulussen

Foto 2: *Coprinus pachydermus*

Foto: J. Paulussen

Foto 3: *Aleuria bicucullata*
sporen en parafysen
(in water x 1000)
foto: P. Bormans

Foto 4: *Aleuria bicucullata*

foto: P. Bormans

Foto 5: *Pholiota lucifera*

foto: J. Paulussen

Foto 6: *Pholiota tuberculosa*

foto: J. Paulussen

Foto 7: *Calocybe obscurissima*

foto: J. Paulussen

Foto 8: *Calocybe ionides*

foto: J. Paulussen

De Donkere pronkridders (*Calocybe obscurissima*) en zijn mooie broer, de Paarse pronkridders (*Calocybe ionides*)

André de Haan
Bezemheidelaan 6
2920 Kalmthout

Summary

Calocybe obscurissima and *C. ionides*, are compared and found to be good separate species. They differ not only in color but also in structure of the cap cuticle and in spore shape.

Some remarks are made concerning the morphological criteria to determine if taxa belong to different species, variants or forms.

De meeste Pronkridders (*Calocybe*) zijn in Vlaanderen en vooral in de zandige Kempen zeldzame verschijningen. Slechts *Calocybe gambosa* (Voorjaarspronkridders) is vrij algemeen in de lente en ook *Calocybe carnea* (Roze pronkridders) krijgen we zo nu en dan op onze excursies te zien en dan meestal nog op de wat voedselrijkere bodems. Het was dan ook een verrassing een mooie collectie aan te treffen van *Calocybe obscurissima* (A. Pearson) Moser, de Donkere pronkridders, tijdens een van onze zoektochten naar *Telamonia*'s met de *Cortinarius*-werkgroep aan de Dekshoevevijver te Geel. Het was voor mij slechts de tweede maal dat ik deze soort te zien kreeg, na een eerste vondst in het Schildehof in 1997.

Over de identiteit van deze soort zijn de mycologen het niet altijd eens. Sommigen zien ze als een goede soort, anderen als een variëteit, of zelfs slechts een vorm, van *Calocybe ionides* (Paarse pronkridders).

Het is een steeds terugkerend probleem om, enkel gesteund op morfologische kenmerken, te besluiten of de waargenomen verschillen voldoende zijn om twee taxa te onderscheiden als soort of variëteit, of het enkel gaat om taxonomisch weinig betekende vormen. Niet beschikkend over het resultaat van DNA- of kruisingstesten, neem ik hierbij, in navolging van vele belangrijke mycologen, waaronder mijn leermeester Louis Imler, de volgende criteria aan:

- twee taxa behoren tot verschillende soorten, indien zij verschillen in tenminste twee, goed afgescheiden, constante en reproduceerbare kenmerken (macro- en/of microscopische)

- twee taxa behoren tot verschillende variëteiten van eenzelfde soort, indien zij verschillen in tenminste één goed afgescheiden, constant en reproduceerbaar kenmerk (macro- of microscopisch). Blijft over de taxonomisch weinig belangrijke vorm, die meer en meer, en m.i. onterecht, verwaarloosd wordt. Men duidt met vorm aan, een afwijking van

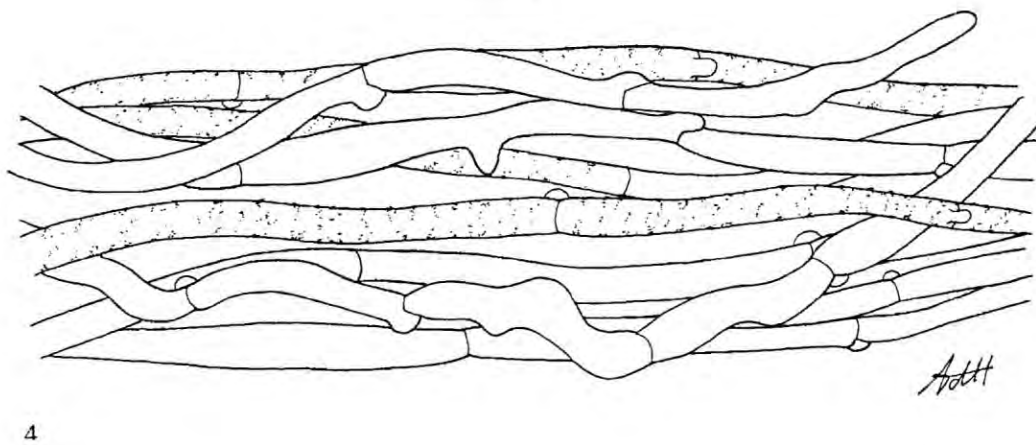
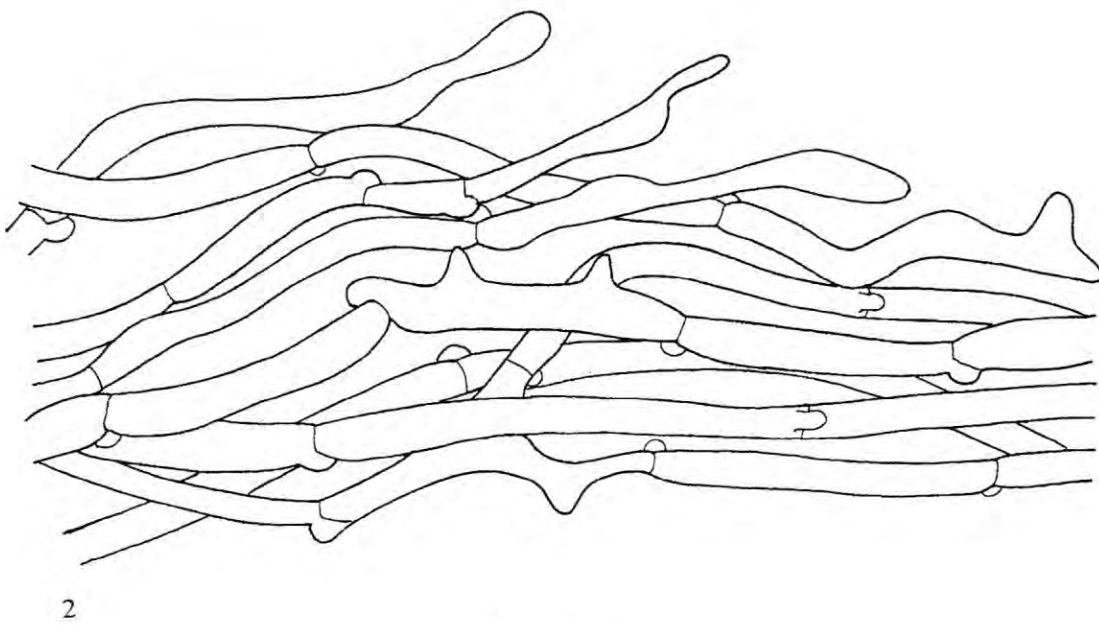
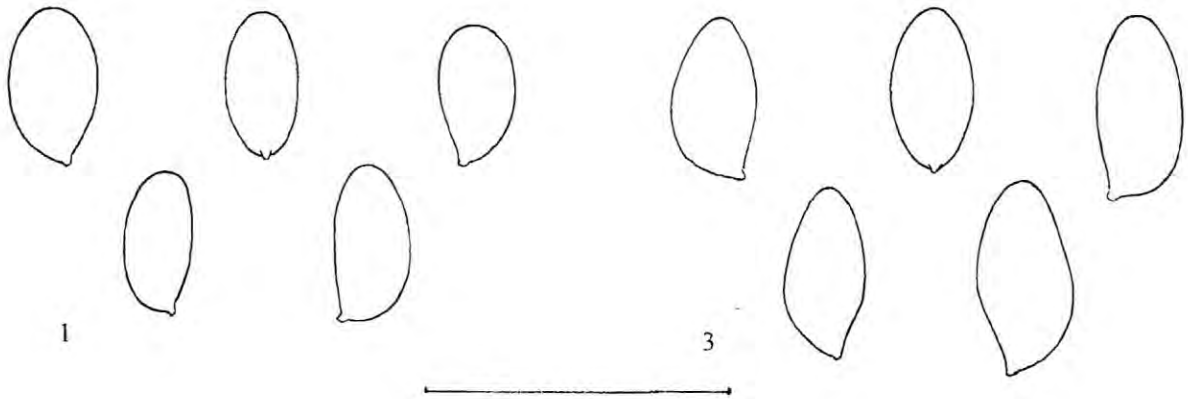
de typesoort die niet afgescheiden is maar door overgangen ermee verbonden, of die niet constant of reproduceerbaar is (bvb. een eenmalige afwijking). Ook kleine en ogenschijnlijk minder belangrijke verschillen, zoals afwijkende grootte, kleur, aanwezigheid van weinig of veel velum, enz., maar ook bvb. 2 of 4-sporige basidiën bij eenzelfde soort worden door sommigen als vorm beschouwd. Terwijl dit laatste kenmerk voor anderen dan weer belangrijk genoeg is om er de rang van variëteit of zelfs soort aan toe te kennen.

Ook over onze twee Pronkridders is men het dus niet eens en leek het mij interessant ze beide wat beter te bekijken, om misschien, voor mezelf, er een wat beter gefundeerd oordeel over te vormen.

Calocybe is een klein genus met soorten die overwegend heldere hoedkleuren hebben. De soorten hebben een *Tricholoma*-achtig uitzicht en zoals de andere *Lyophylleae*, *Lyophyllum* (Rauwridder- en Bundelridderzwam), *Tephrocybe* (Grauwkop) en *Asterophora* (Zwamgast) basidiën met korrelige inhoud die zwartpaars kleurt met aceto-karmijn en Fe^{3+} (siderofiel).

Onze beide soorten hebben een min of meer vlakke, dunvlezige hoed, 25 – 60 mm diameter, met een droog soms wat vezelig tot viltig oppervlak. Beide soorten zijn weinig hygroofaan. De plaatjes zijn smal, weinig buikig, wit tot wat gelig en staan vrij dicht opeen. De steel is ongeveer even lang als de diameter van de hoed, is overlangs vezelig en heeft dezelfde kleur als de hoed. Beide soorten hebben een duidelijke meelgeur en –smaak. Het macroscopische verschil ligt vooral in de hoedkleur: violet tot paarsblauw bij *Calocybe ionides* (zie foto 8) en donker grijsbruin bij *C. obscurissima* (zie foto 7). In de literatuur worden er echter ook donkere vormen gemeld van *C. ionides* en soms een wat vaalviolette tint bij *C. obscurissima*.

Ook microscopisch is er heel wat overeenkomst, maar toch ook verschillen. Er is weinig verschil in de kenmerken van de basidiën en het lameltrama. De kleur van de hoedhuidhyfen verschilt een weinig, bleekbruin en glad bij *C. obscurissima* (fig. 2) en kleurloos en soms fijn geïncrusteerd bij *C. ionides* (fig. 4). Beide hebben een hoedhuidtype van verweven min of meer liggende hyfen (een cutis).

Maar bij de Donkere pronkridder vertoont deze veel meer opgerichte eindcellen (overgang naar trichoderm). Bij de Paarse pronkridder zijn deze eindcellen zeer zeldzaam. De sporenafmetingen zijn ongeveer dezelfde 5-6,5 x 2,5-3,5 μm . De sporen zijn kleurloos, glad en dunwandig. De vorm in zijaanzicht is echter subtiel maar toch duidelijk verschillend, ellipsoïd bij *C. obscurissima* (fig. 1) en duidelijk amygdaliform met conisch toelopende top

voor *C. ionides* (fig. 3).

Als besluit zou ik stellen dat beide Pronkridders duidelijk verwant zijn, maar toch enkele kenmerken hebben waarin ze verschillen. Hierbij zijn de sporenvorm, samen met structuur van de hoedhuid, de belangrijkste elementen. In combinatie met een verschillende hoedkleur is dit, naar mijn mening, voldoende om ze als aparte soorten te beschouwen.

Klein en onopvallend *Coprinus heptemerus* de Bruine mestinktzwam

Volders Jos
Weverstraat 9
2440 Geel

Samenvatting:

Tijdens een excursie op 3/05/2003 in het Schildehof te Schilde werden enkele ezelsdrollen verzameld met daarop een aantal primordia. Na het in kweek zetten van deze primordia, werd het mogelijk om enkele dagen tot enkele weken later, een dertigtal inktzwammetjes te verzamelen die na determinatie *Coprinus heptemerus* M. Lange & A.H. Smith (. = *Coprinus curtus* f. *macrosporus* Romagn.) konden worden genoemd. Deze in Vlaanderen nog niet zo veelvuldig gevonden soort wordt in deze bijdrage zowel microscopisch en macroscopisch beschreven, microscopische tekeningen werden toegevoegd. Verder wordt even dieper ingegaan op de alhier gebruikte methode, om de betreffende primordia uit te kweken.

Summary:

During an excursion in "Schildehof" Schilde, 03/05/2003, a few *Coprinus*-primordia were collected on dung of donkey. Later that day, the dung was placed in a moist chamber allowing to grow out the primordia. In the following days and weeks about 30 inkcaps could be collected and after being keyed out they seemed to belong to the species *Coprinus heptemerus* M. Lange & A.H. Smith (. = *Coprinus curtus* f. *macrosporus* Romagn.). This *Coprinus* is not found often in Flanders. In this article the macro- and microscopic features are given, together with the microscopic drawings. A brief explanation how to make a small moist chamber, is also added.

Inleiding:

Het Schildehof te Schilde (IFBL. C5.21.23) is vanwege zijn rijke fungiflora een frequent bezocht terrein en is dus vrijwel jaarlijks op de excursielijst van de KAMK terug te vinden. Voor iemand die zich nogal interesseert voor paddenstoelen die op mest groeien is het gebied wel extra aantrekkelijk gezien een deel ervan extensief begraasd wordt door ezels.

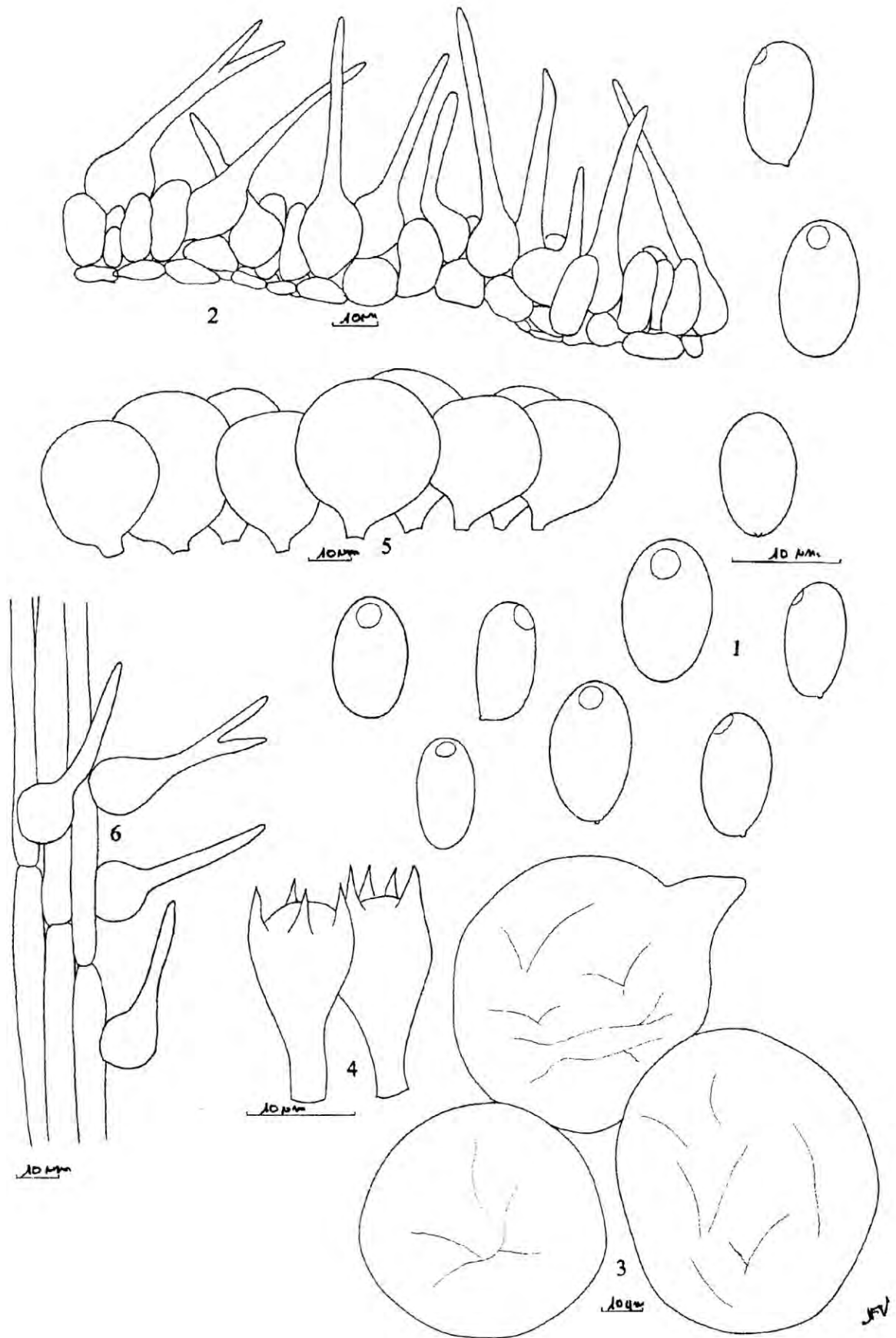
De uitwerpselen van deze dieren zijn verspreid over het domein te vinden, maar enkele latrines zijn vanwege hun omvang wel extra aantrekkelijk. Toen op 3 mei 2003 onze excursie in dit gebied plaatsvond, was het er erg droog, een tendens die zich in de loop van het jaar zou verder zetten en die uiteindelijk zou leiden tot vermoedelijk één van de armste mycologische jaren. Door het minieme aanbod aan fungi werden de uitwerpselhopen, dikwijls te vinden in de schaduw van het aanwezige loofhout, wel zeer aantrekkelijk. Doch ook hier armoede troef, geen paddenstoelen van enige omvang en uiteindelijk werden slechts enkele vijgen verzameld met daarop wat primordia. Eenmaal thuis werd de verzameling uitgesteld met de bedoeling deze primordia verder uit te kweken. In de loop van de volgende dagen en weken konden aldus een dertigtal kleine copientjes worden verzameld, die met de door mij ter beschikking zijnde determinatiewerken als *Coprinus heptemerus* werden gedetermineerd. Deze, volgens Kees Uljé in Nederland eerder algemene soort, werd in Vlaanderen tot nu toe toch nog niet zo veel vastgesteld, voor mij was het in elk geval een eerste kennismaking.

Werkwijze:

Teneinde een zo steriel mogelijke omgeving te verkrijgen werd een matig grote plasticdoos enige tijd gevuld met kokend water. Later werden op de bodem van deze doos enkele bierviltjes gelegd die eenzelfde desinfecterende behandeling hadden ondergaan. De droppings werden op deze viltjes geschikt en op regelmatige tijdstippen met wat regenwater bevochtigd. Hierbij is het belangrijk te

Fig. 1-2: *Calocybe obscurissima*, 1: sporen; 2: hoedhuid

Fig. 3-4: *Calocybe ionides*, 1: sporen; 2: hoedhuid
Maatstreef = 10 μm

weten dat de mest niet te nat mag worden gehouden en dat het gebruik van kraantjeswater de vorming van de primordia belemmert of deze zelfs vernietigt. Dagelijks werd er een controle gedaan en daarbij werden zowel jonge als wat oudere specimen geogst. Omdat bij *Coprinus* veelal de plaatjes vervloeien bij het rijpen van de sporen zijn die jonge exemplaren erg belangrijk, om de vorm van de eventueel aanwezige cheilocystiden te kunnen bepalen. Het werken met materiaal dat dikwijls maar een diameter had van 1 à 2 mm was erg moeilijk, zonder het binoculair was het uiteenpluizen van lamellen voor het maken van preparaten vrijwel onmogelijk. Het drogen gebeurde op de traditionele manier waarbij de geogste exemplaren op een wit papiertje werden gelegd om daarna langzaam te drogen in een warme luchtstroom. Het materiaal werd daarna opgeborgen in mijn herbarium onder het nummer VJ03113.

Beschrijving

Macroscopisch:

Hoed: gesloten eivormig, 2-3 mm in diameter, 2-4 mm hoog; later uitspreidend tot vlak, diameter tot max. ongeveer 7 mm; donkerbruin in het centrum, de rand bleekbruin, bij oudere exemplaren eerder grijsachtig; fijn harig door de aanwezige setulen.

Steel: diameter tot 1 mm breed, lengte 20-30 mm, wit tot blinkend wit, wat bepoederd, spaarzaam met setulen bezet.

Plaatjes: aanvankelijk witachtig, al vlug grijs tot zwartachtig wordend, smal aangehecht tot volledig vrij; eerder ver uiteen, weinig buig.

Microscopisch:

Sporen: (fig 1) gemeten in vooraanzicht (cfr. K. Uljé), (10,4)11-14(14,7) x 6,2-8,6 μm , gemiddeld 12,4 x 7,2 μm , $Q_{50} = 1,74$; breed ellipsoïd tot ovoid in vooraanzicht, in zijaanzicht ellipsoïd, iets oblong tot zwak amygdaliform, soms wat afgeplat aan één zijde, 5,5-7 μm breed; met grote en sterk geïnclineerde kiempore van 2-3,5 μm diameter; bruin tot iets roodbruin in NH_3 -opl.

Hoedhuid: (fig. 2) hymeniderm, opgebouwd uit kort gesteelde knotsvormige elementen van 10-20 x 18-35 μm , in het centrum met nogal wat kleine, donkerbruine sphaerocysten.

Pileocystiden: (fig. 2) talrijk aanwezig tussen de hoedhuid-elementen; ventricooos lageniform, met smalle, spits toelopende nek; 10-20 μm breed, 35-105 μm lang, diameter nek 2,5-4 μm ; soms aan de top splitsend en daardoor gevorkt lijkend.

Velum sphaerocysten: (fig. 3) bruin tot donker bruin, 20-55 μm in diameter, regelmatig collaps of sterk rimpelig, af en toe met min of meer lange, nogal puntige uitsteeksels en dan wat gelijkenis vertonend met pileocystiden.

Basidiën: (fig. 4) 4-sporig, afmetingen 9-11,5 x 15-30 μm , knotsvormig, nogal lang gesteeld.

Cheilocystiden: (fig. 5) lamelrand steriel, opgebouwd uit ovoide tot vesiculeuse kort gesteelde elementen, van 25-40 μm diameter, en 24-35 μm lang.

Caulocystiden: (fig. 6) vorm als de pileocystiden maar wat kleiner, 9-15 μm breed, 32-88 μm lang, diameter nek 2-3 μm , regelmatig gevorkt.

Gespen: niet gevonden.

Bespreking

Deze kleine inktzwam bleek vrij gemakkelijk op naam te brengen, de tamelijk grote sporen met de opvallende sterk excentrisch geplaatste kiempore, samen met de bruine sphaerocysten die zich in het centrum van de hoed tussen de setulen bevinden zijn uitstekende kenmerken. Verder vallen ook de bijna puntig toelopende cheilo- en caulocystiden op en ook de frequent voorkomende uitstulpingen op de sphaerocysten zijn kenmerkend.

Sleutelend in de subsectie "Setulosi", blijkt er maar één soort die bovenstaande kenmerken verenigt met een voorliefde voor mest en dat is *Coprinus heptemerus*.

Ondanks zijn kleine voorkomen bleek dit een zeer interessante ontmoeting, of hoe een droge lente toch nog voor de nodige opwindings kan zorgen.

Bibliografie

- BREITENBACH J. & KRÄNZLIN F. (1995) – Pilze der Schweiz. Band 4. Blätterpilze 2. teil. Luzern (CH) Mykologia Verlag
- DOVERI F. (2004) – Fungi fomicoli italici 194-197. Ass. Mic. Bres. Trento.
- MOSER M. (1983) – Die Röhrlinge und Blätterpilze. Kleine Kryptogamenflora. Band II b/2. Basidiomyceten. 2.Teil. Gustaf Fischer, Stuttgart.
- ORTON P.D. & WATLING R. (1979) – *Coprinus*. Coprinaceae part 1. British Fungi Flora. Royal

Coprinus heptemerus: fig 1. sporen x 2000, fig 2. hoedhuid + pileocystiden x 800, fig 3. velum sphaerocysten x 800, fig 4. basidiën x 2000, fig. 5 cheilocystiden x 800, fig 6 caulocystiden x 800

Botanic Garden Edinburgh.
 ULJÉ C. K. (1989) - Coprinus, Subsectie Setulosi J. E.
 Lange
 VANDEVEN E. (Red.) (1996) - Aantekenlijst voor

zwammen en slijmzwammen. K.A.M.K.
 Antwerpen.

Nieuwtjes uit de recente tijdschriften

Karel Van de Put

Persoonia 18, 4, 2005

H. Clemençon bespreekt in twee verschillende artikels de ontwikkeling van het vruchtlichaam van *Xeromphalina campanella* en van *Chamonixia caespitosa*, beide met microfoto's. H. Singer et al. brengen een revisie van de typesoorten van nivicole soorten van de Stemonitales, met microfoto's en sporencans van *Comatricha alpina*, *C. anastomosans*, *C. filamentosa* en *Lamproderma longifilum*. *Gymnopilus arenophilus* sp. nov. is een nieuwe, op zandige bodems groeiende soort die wordt voorgesteld door A. Ortega en F. Esteve-Raventos, met microtekeningen. H. den Bakker en M. Noordeloos brengen een revisie van de Europese *Leccinum* soorten gebaseerd op genetisch onderzoek, waardoor de meeste van de door Lannoy en Estades beschreven soorten worden gesynonimiseerd met oudere bekende taxa, met macro- en microtekeningen, een sleutel tot de soorten en kleurenfoto van de meeste soorten.

Miscellanea Mycologica 83, 2005

M. Lenne bespreekt een vondst van *Mniaecia jungermanniae*, met kleuren- en microfoto's. *Inocybe lepiotooides* werd in de Languedoc-Rousillon gevonden door M. Broussal, met kleurplaat en microtekening en een inpassing in de sleutel van M. Bon. O. Robiot vond *Pholiotina subnuda*, met microtekening en kleurenfoto. In de bespreking van de vondsten uit de winter 2004-2005 vinden wij nog kleuren- en microfoto's van *Pseudoplectania nigrella*, *Geopora sumneriana*, *Psathyrella spadiceogrisea* cf. *prona*, *P.* cf. *marcescibilis*, *Cortinarius vernus*, *C. romagnesii*, *Geopora arenaria*, *G. foliacea*, *G. arenicola*, *Inocybe subtigrina*, *I. amethystina*, *I. abjecta*, *I. curvipes*, *I. descissa* en *Helvella solitaria* (= *queletii*).

PSL - Nieuws 12, 2, 2005

P. Kelderman bespreekt een vondst van *Clavaria straminea*, die wordt vergeleken met de andere geel gekleurde knotszwammetjes, met microtekening. Jo Bollen brengt een vertaalde en wat bijgewerkte sleutel van Gminder (1994) tot de soorten van het genus *Limacella*. *Tomentella badia* en *T. crinalis* worden voorgesteld met microtekeningen door P. Kelderman. Een interessante vondst van *Leucoagaricus pseudocinerascens* wordt besproken door P. Kelderman en J. Bollen, met microtekening. *Saccobolus beckii* is nieuw voor Nederland en wordt met microtekening voorgesteld door R. Bronckers en P. Kelderman.

Beide auteurs brengen ook een sleutel tot de Mollisia-achtige genera die op bladeren en stengels van allerlei kruidachtige planten kunnen voorkomen, alsook een beschrijving van *Pyrenopeziza urticola* met microtekening. Verder stelt H. Henczyk *Sistotrema confluens* voor, met kleurenfoto en microtekening en brengen P. Eenshuistra en P. Kelderman verslag uit van vondsten uit 2004, respectievelijk rond Venlo en een weekend in de Eifel.

Bulletin de la Société Mycologique de France T. 120, fasc. 1 à 4, 2004

Dit deel 120 is in zijn geheel opgevat als een hommage aan Henri Romagnesi. G. Robich beschrijft *Mycena tenuipellucida* sp. nov. en *M. calangianuensis* sp. nov. beide uit de sectie *Polyadelphia*, met kleurenfoto en microtekeningen. *Cystoderma = bonnardii* sp. nov. is een nieuwe soort die wordt voorgesteld door D. Thoen, met kleurenfoto en microfoto's. P. Neville et al. bestudeerden een vondst van *Descolea* (= *Setchelliogaster*) *tenuipes* uit het departement van de Var, met microtekening en kleurenfoto. E. Ludwig bekeek enkele *Entoloma*'s uit de subsectie *Icterina* en beschrijft *E. olivaceostipitatum*, met microtekening, kleurplaat (ook van *E. pleopodium*) en een sleuteltje voor de subsectie.

Vondsten van *Melanoleuca pseudoluscina* en *M.*

rufipes worden voorgesteld door G. Corriol, met microtekening en kleurenfoto.

In haar artikelenreeks over Melkzwammen onder Els bespreekt M.T. Basso *Lactarius clethrophilus* met kleurenfoto en microtekening. *Lepiota terranovensis* sp. nov. is een nieuwe soort uit Sardinië van M. Contu, met microtekening en kleurenfoto.

In het artikel getiteld "Verborgene spoken" van P. Reumaux vinden wij kleurplaten (of soms microtekeningen) van *Cortinarius griseolavandulatus*, *C. dissidens*, *C. laccatus*, *Russula lilacinocremea*, *Inocybe perlata* en *I. copriniformis* sp. nov., deze laatste met een volledige beschrijving. F. Esteve-Raventós en C. Hermosma stellen *Inocybe caballeroi* sp. nov. en *I. juniperina* var. *albipes* var. nov. voor, met microtekeningen en kleurenfoto. R. Watling bespreekt de groenverkleurende *Conocybe aeruginosa* en *Galerina steglichii* met kleurplaat en microtekeningen. M. Babos bestudeerde de basidiomycetenflora van een boomloos eiland in de Donau met vindlijst en bespreking van enkele bijzondere soorten. *Cortinarius arcanus* sp. nov. is een nieuwe *Telamonia* uit Zuid Spanje met fusiforme sporen, voorgesteld door G. Moreno et al., met kleurenfoto, microtekening en een tabellarische vergelijking met *C. fusisporus*, *C. heterosporus* en *C. aureifolius*. F. Farcy bespreekt de kleurenvariatie bij *Russula poichilochroa*, met kleurenfoto's. Onder de naam *Inocybe krieglsteinerii* sp. nov. herbenoemt R. Sasia de ongeldig gepubliceerde *I. mixtiloides* van Krieglsteiner, met kleuren-, microfoto en microtekening. R. Galán en A. Raitvir beschrijven twee Hyalocyphaceae als nieuw: *Psilocistella jasmini* sp. nov. en *Hyphodiscus pinastris* sp. nov., met kleurenfoto en microtekening. Vergelende *Russula*'s werden bestudeerd door X. Carteret en P. Reumaux, met kleurplaten en microtekeningen van *R. heterophylla* f. *pseudoochroleuca*, *R. heterophylla* var. *chloridicolor*, *R. ochroviridis* en *R. viridicans*. E. Horak en P-A. Moreau analyseerden, typificeerden en indien nodig, valideerden de "Nieuwe *Naucorias*" van de Flore Analytique van Romagnesi, met enkele microtekeningen en een tabel met de oude en nieuwe gevalideerde naam. A. Riva vond *Cortinarius = orellanoides* in Tessino, met kleurenfoto en microtekening en G. Donelli brengt kleurenfoto's en microtekeningen van *Russula odorata* en *R. parodorata*. *Alnicola salabertii* sp. nov. wordt met kleurenfoto's en microtekening voorgesteld door P-A. Moreau en G. Garcia en tevens uitvoerig vergeleken met *A. leucocnemis* en *A. zonata*. J-L. Cheype beschrijft enkele minder bekende *Entoloma*'s met microtekeningen en kleurenfoto's van *E.*

cuspidiferum, *E. nitiens*, *E. pseudoturci*, *E. roseum*, *E. griseorubidum* en *E. farinasprellum*. *Entoloma citerinii* sp. nov. is een nieuwe soort die uit de Bretonse kuststreek wordt beschreven door D. Réaudin en G. Eyssartier, met kleurenfoto en microtekening. R. Kärcher trekt de aandacht op *Russula faginea* var. *gelatinata* var. nov., met kleurplaat, sporen- en epicutistekeningen. *Lepiota solaris* sp. nov. is dan weer een nieuwe soort uit sectie *Stenosporae* die met kleurenfoto en microtekening wordt voorgesteld door R. Challenge. Aan de hand van de microscopie van hun typesoorten bediscussieert B. Buyck een mogelijke synonymie van *Russula variegatula*, *R. leucospora* en *R. ionochlora* met microtekeningen. A. Delannoy en G. Eyssartier brengen in een nota over het genus *Lichenomphalia* kleurenfoto's en microtekeningen van *L. alpina*, *L. velutina* en *L. umbellifera*. *Melanomphalia nigrescens* wordt met kleurenfoto en microtekening voorgesteld door G. Eyssartier en P. Boisselet. J. Melot vond de oude mysterieuze *Cortinarius tammii* van Fries weer, met kleurenfoto en oude originele kleurplaat. Uit Zuid-Frankrijk beschrijft H. Marxmüller een vondst van *Russula juniperina*, met kleurplaat en microtekening.

Schweizerische Zeitschrift für Pilzkunde 4, 2005

Als paddenstoelen van de maand worden achtereenvolgens *Lobulicium occultum* en *Galerina pruinatipes* voorgesteld met beschrijving, kleurenfoto en microtekening. Het verslag met vindlijst van een inventarisatie in het natuurreservaat van Effingen-Bözen wordt opgefleurd met kleurenfoto's van *Hygrophorus ligatus*, *Lactarius deliciosus*, *Rhizopogon vulgaris* en *Leucogyrophana pseudomollusca*. H-P. Neukom onderzocht de aanwezigheid van toxische metalen in eetbare paddenstoelen waaruit blijkt dat vooral moet gelet worden op cadmium in vergelende *Agaricus*soorten en selenium in *Boleten*. H. Clemençon vertelt hoe hij tot de studie van de paddenstoelen is gekomen en bestudeert tevens een microscopische lameldoorsnede van *Russula cyanoxantha*. Verder worden er nog uit Japan dodelijke vergiftigingen door *Pleurocybella porrigens* gemeld door R. Flammer.

Mycolux 3, 2005

J. Wilmet brengt een eerste bijdrage tot de studie van de Ascomyceten. In het verslag over Mycologische

Zomerdagen vinden wij kleurenfoto's van *Peziza michelii*, *Omphalotus illudens*, *Phaeocollybia christinae* en *P. lugubris*.

Field Mycology 6 (2), 2005

Als paddenstoelenportret wordt *Cortinarius hinnuleo-armillatus* voorgesteld. M. Ainsworth bekeek de fungiflora van dood beukenhout, met kleurenfoto's van *Flammulaster limulatus*, *F. muricatus*, *Hohenbuehelia auriscalpium*, *H. mastrucata*, *Lentinellus ursinus*, *L. vulpinus*, *Phyllotopsis nidulans*, *Vovariella bombycina*, *Phleogena faginea*, *Ossicaulis lignatilis*, *Camarops polysperma*, *Eutypa spinosa*, *Hericium cirrhatum*, *H. coralloides*, *H. erinaceus*, *Gloecystidiellum analogum*, *Mycoacia nothofagi*, *Scytinostroma portentosum*, *Aurantioporus alborubescens*, *A. fissilis*, *Ceriporiopsis gilvescens*, *C. pannocincta*, *Coriolopsis gallica*, *Ganoderma pfeifferi*, *Inonotus cuticularis*, *I. nodulosus*, *Phellinus cavicola*, *Spongipellis pachyodon*, *S. delectans* en *Oxyporus latemarginatus*. In het excursieverslag van P. Greenhalgh vinden wij nog kleurenfoto's van *Clavulinopsis umbrinella*, *Cordyceps militaris* en *Hygrocybe psittacina* var. *perplexa*. Verder bespreekt G. Mattock *Rhodocybe gemina*, met kleurenfoto en vermeldt A. Henrici nog een vondst van *Omphalina chlorocyanea*, met kleurenfoto.

Field Mycology 6 (3), 2005

Als Fungus portret wordt *Lyophyllum rancidum* voorgesteld. C. Hobart meldt een eerste Britse vondst van *Allopsalliota geesterani*, met kleurenfoto's. P. Wilberforce presenteert een sleuteltje voor een viertal op brandplekken groeiende Pyrenomyceten. L. De Cesare grasduinde in de briefwisseling van de Listers. A. Hills en G. Kibby zetten *Boletus armeniacus* in de kijker die te herkennen is aan de congofiele incrustaties van de hoedhuidhyfen, met kleurenfoto's. Verder vinden wij nog een klein artikeltje over *Volvariella surrecta*, met kleurenfoto en nog een stukje over graslandfungi.

Coolia 48, 2005

(1.) N. Dam gaat dieper in op de oorzaak van het hydrofaan zijn van sommige paddenstoelen. De organische stikstofconsumptie van de ectomycorrhiza paddenstoelen, op basis van pollens en aaltjes, wordt besproken door T. Kuyper. Als bijzondere vondsten en waarnemingen worden *Sistotrema dennisii*,

*Entoloma bloxamii** (*in.2), *Tricholoma vaccinum* en *Collybia impudica* kort behandeld. Als gemakkelijk te herkennen plantenparasieten stelt A. Termorshuizen *Uromyces ficariae*, *U. dactylidis* en *Entyloma ficariae* voor.

(2.) M. Nauta en G. Immerzeel brengen een verslag over het verenigingsweekend op Texel. In zijn 8ste notitie uit de IJsselmeerpolders brengt T. van den Berg een beschrijving van *Peziza obtusopiculata*. In "Onbemind maakt onbekend" bespreekt M. Boomsluiters de vondst van *Omphalina chlorocyanea*. P.J. Keizer zocht in het nationaal Herbarium in Leiden vruchteloos naar *Trametes pubescens** met vergelijkende tabel *T. pubescens* / *T. versicolor* en een sleuteltje tot de *Trametes*-soorten van West-Europa. In hun studie over de Boleten bespreken S. van der Linde en C. Noordeloos het *B. edulis* complex met beschrijving, macro-, microtekening en kleurenfoto van *B. edulis* var. *edulis*, *B. edulis* var. *albus*, *B. edulis* var. 1 en var. 2, *B. edulis* var. *pusturiensis*, *B. reticulatus*, *B. aereus* en *B. pinophilus*. P. Bremer bespreekt de paddenstoelenontwikkelingen in een afgegraven laagveen, met soortenlijst. Leden van de Aphyllophorales-werkgroep *Cristella* brengen verslag uit van het weekend te Berg en Dal 2004 en stellen *Hypochnicium lundelii*, *Lindneria panphyliensis*, *Phlebia subochracea*, *Scopuloides leprosa* en *Uthatabasidium ochraceum* voor, alle met microtekeningen. Verder vinden wij nog een interview door R. Chrispijn met de in Brazilië wonende mycoloog A. de Meijer en tips voor digitale microscopische foto's door P. Klok.

(3.) In deze aflevering vinden wij nieuwsbrieven over het paddenstoelenmeetnet (nr.6), over de paddenstoelenkartering in 2005, een oproep tot het inventariseren van paddenstoelen in stuifduinen en een verslag van de excursies in 2004. E. Arnolds en A. van den Berg bestudeerden het fenomeen van de snipperpaddenstoelen, met een overzicht van de soorten, enkele grafieken en kleurenfoto's van *Coprinus strossmayeri*, *Peziza proteana* var. *sparassoides*, *Psilocybe percevalii*, *Agrocybe rivulosa*; de auteurs bespreken zowel de voordelen als de nadelen van de snipperhoutmode. Verder stelt P.J. Keizer *Lenzites warnieri* voor als nieuw voor Nederland, met kleurenfoto en microtekening en in de reeks gemakkelijk herkenbare plantenparasieten bespreekt A. Termorshuizen *Albugo candida* de verwekker van de Witte roest bij kruisbloemigen. Als bijzondere waarnemingen worden witte vormen van de Rode kelkzwam*, het Meidoorndonsvoetje en de reeds hoger besproken *Lenzites warnieri* voorgesteld.

(4.) In de 7de aflevering over het geslacht *Cortinarius* bespreken N. Dam en T. Kuyper de *Telamonia*'s met geel velum, met een sleutel en bespreking van die soorten (met sporenteekeningen en habitus schets). H. Lammers et al. brengen een voorlopig resultaat van de beekdalflora in het Coovelsbos met soortenlijst en kleurenfoto's van *Entoloma roseum* en *Clavaria atrofusca*. In de reeks "Begin eens met..." brengt T. Kuyper een inleiding tot de studie van de Vezelkopen, met kleurenfoto's van *Inocybe*

grammata, *I. geophylla* var. *lilacina*, *I. erubescens* en *I. cincinnata*. B. de Vries beschrijft een vondst van de Dacrymyces-achtige *Cerinomyces crustulinus*, met microtekening. In de reeks gemakkelijk herkenbare plantenparasieten bespreekt A. Termorshuizen *Claviceps purpurea* met een uitweiding over het "Sint-Anthonisvuur". *Stictis arundinacea* wordt als eerste vondst voor Nederland voorgesteld door M. Huisman, met tabellarische vergelijking met *S. stellata*. (* = kleurenfoto)

Negende ontmoetingsdag Antwerpse Koepel voor Natuurstudie

Zaterdag 11 februari 2006 organiseert ANKONA, de Antwerpse KOepel voor Natuurstudie, voor de negende keer haar jaarlijkse ontmoetingsdag. We zijn er zeker van dat het ook dit jaar een boeiende, interessante en leerrijke dag zal worden. We nodigen iedereen van harte uit op deze dag om meer te weten te komen over lopende natuurstudieprojecten in de provincie Antwerpen. De ANKONA ontmoetingsdag vindt plaats in het provinciehuis, Koningin Elisabethlei 22 te 2018 Antwerpen **vanaf 9u30**.

Het programma ziet er als volgt uit:

- 9u30: Ontvangst + koffie
- 10u00: Verwelkoming door Deputé J. Geuens - voorzitter ANKONA
- 10u10: Korte mededelingen m.b.t. natuurstudie
- 11u00: Vier themagroepen verzorgen een eigen programma:

Planten:

- Enkele nieuwe kroossoorten in Vlaanderen (Ivan Hoste, nationale plantentuin Meise of Wouter van Landuyt, IN)
- Project Inplanbel - invasieve plantensoorten (Ivan Hoste, nationale plantentuin Meise)
- Werking van de ANKONA plantenwerkgroep (Dirk De Beer)

Paddenstoelen:

- **Paddenstoelen en Myxomyceten van de Antwerpse provinciale domeinen (Myriam de Haan en Johan Paulussen)**

Vogels:

- Pestvogelinvasie (Glenn Vermeersch)
- Windmolenparken in Antwerpen: propre

energieleveranciers of gehaktmolens voor vogels? (Joris Everaert)

- Gierzwaluwen

Ongewervelden:

- Nachtvinders, onbekend is onbemind (Wim Veraghtert)
- *Megaselia scalaris* (Peter De Batist)
- Libellenfauna van de Markvallei (Stijn Leestmans)

12u30: Middagpauze + lunch

14u00: Verslag van de 4 themagroepen

14u10: geschiedenis van zeezoogdieren vanaf 1500 tot nu in het Scheldebekken; registratie, folklore, heemkunde (Jan Tavernier)

14u40: Verspreiding en ontwikkeling van de Stierkikker in Vlaanderen (Robert Jooris)

15u10: Pauze

15u40: Wat is het nut van amateuratronomie? (Werner Poets)

16u10: Spinnen van de Antwerpse binnenstad (Koen Van Keer)

16u40: Slotwoord

Gedurende de ganse dag zijn info- en boekenstands van diverse (natuur)verenigingen te bezoeken. **De deelname aan deze studiedag is gratis maar inschrijven is noodzakelijk.** Voor meer informatie en inschrijving kan u terecht bij Mieke Hoogewijs (03 259 12 42 of natuur@pih.provant.be).

Voor het uitgebreide programma neem je best af en toe een kijkje op www.ankona.be, daar worden de laatste aanpassingen bijgehouden.

15de Vlaamse-Mycologen-Dag op 15 maart 2006

De 10de Vlaamse-Mycologen-Dag gaat door te Antwerpen in het auditorium T105 (gebouw T) van de Universiteit Antwerpen (UA), Groenenborgercampus, gelegen Groenenborgerlaan

171 te 2020 Antwerpen (zie plan en wegwijzer). Vanaf 9u30 ontvangt KAMK zijn gasten in de cafetaria (C in gebouw Y). Inkom via hoofdingang (gebouw T).

- 9u30 Ontvangst in de cafetaria
 10u00 Welkomstwoord André de Haan / Roger Langendries
 10u15 The genus *Hebeloma* in Belgium Henry Beker
 10u45 Le genre *Alnicola* (Cortinariaceae), de la classification traditionnelle aux analyses moléculaires Pierre-Arthur Moreau
 11u15 Micro-Raman spectroscopie: een nieuwe weg in het mycologisch onderzoek? Kris De Gussem
 11u45 Naar een checklist van de paddestoelen van Vlaanderen: een stand van zaken Ruben Walley
 12u15 Middagmaal
 13u30 Algemene Vergadering VMV
 14u00 Myxo's in Mexico: impressies van het ICSEM 5 Myriam de Haan
 14u20 Aanvullingen op de atlas "Paddestoelen in Limburg" Luc Lenaerts
 14u50 Paddestoelenatlas van de regio Leuven Roosmarijn Steeman
 15u10 Bijzondere waarnemingen in 2005
 16u00 Slotwoord
 16u15 Receptie KAMK 60

Tijdens de middagpauze wordt de jaarvergadering van de Vlaamse-Mycologen-Vereeniging gehouden. Ook niet VMV-leden zijn hierop welkom.

Wanneer u een korte mededeling (5-10 min.) wil doen over bijzondere vondsten of andere mycologische wetenswaardigheden gelieve voor 15 februari te verwittigen.

In de cafetaria zijn broodjes en dranken verkrijgbaar, ook kan er de meegebrachte lunch genuttigd worden. De 15de Vlaamse-Mycologen-Dag wordt afgesloten met een receptie, in de cafetaria, u aangeboden door de KAMK ter gelegenheid van het 60 jarig bestaan.

Wij verwachten alle paddestoelenliefhebbers in de UA op zaterdag 25 maart 2006

Wegwijzer UA, Groenenborgercampus, Groenenborgerlaan 171 -Antwerpen
 Met openbaar vervoer:

- van Station Antwerpen Centraal: bus 27 of 32.
- van Station Berchem: bus 18 of 32.

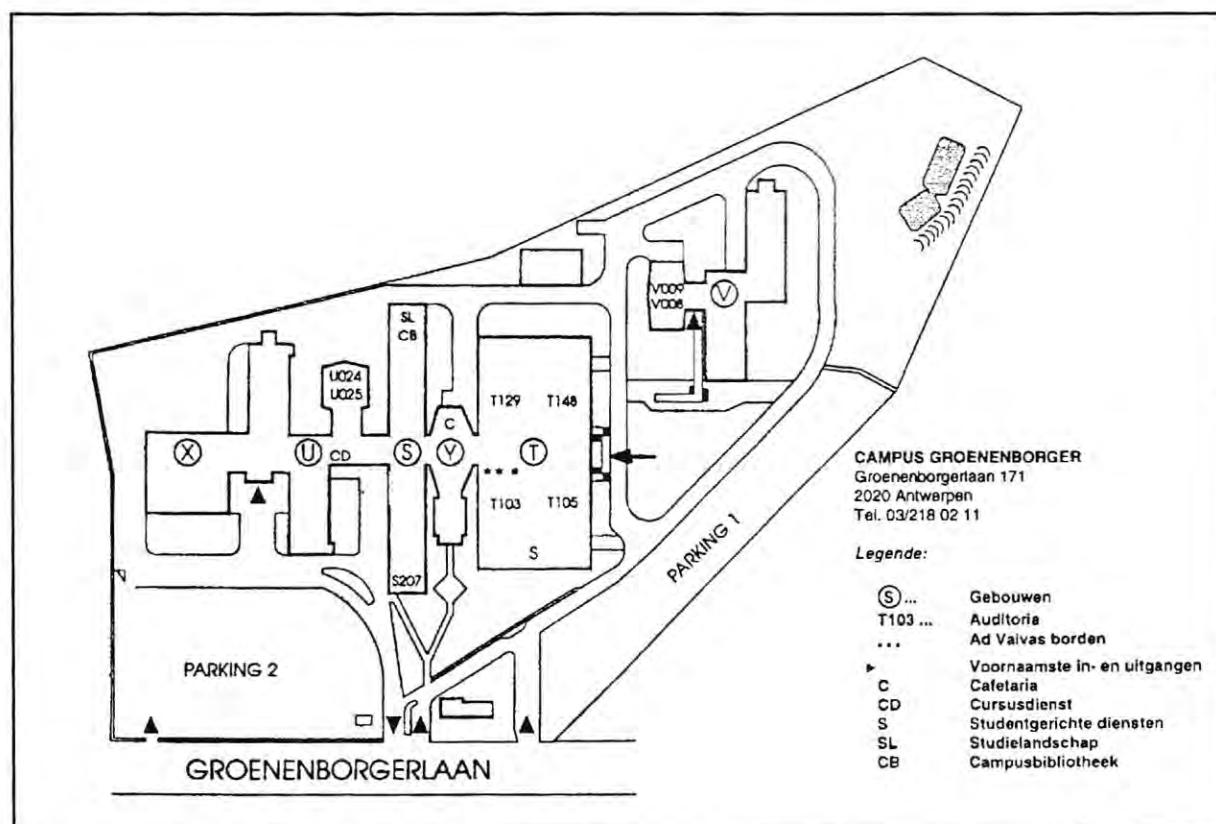
Met wagen:

- vanuit Gent: E17, richting Hasselt volgen, afrit (5) Wilrijk-Berchem, rechts afslaan, aan het einde van de Beukentaan (4de verkeerslichten) links naar de Groenenborgerlaan.
- vanuit Hasselt - Nederland, Ring volgen richting Gent, afrit (4) Berchem, dadelijk links, over autostrade aan de eerste lichten rechts afslaan (Elisabethlaan), vervolgens aan de 2de lichten rechts afslaan naar de Groenenborgerlaan.
- vanuit Brussel: E19, afrit 6 (Hoboken, Wilrijk, Morsel) volgen en links houden richting R11 Hoboken - Wilrijk centrum, aan de 3de lichten naar rechts en opnieuw rechts naar de Groenenborgerlaan (UA na de eerste lichten).

Receptie KAMK 60

KAMK viert zijn 60 jaar! Op zaterdag 25 maart te 16u30 worden alle leden uitgenodigd op een receptie die doorgaat in de cafetaria van de UA. Deze receptie, ter gelegenheid van het 60-jarige bestaan van onze vereniging, is tevens de afsluiting van de 15de Vlaamse

Mycologendag. Maar ook leden die deze niet bijwonen zijn uiteraard welkom. Met een kleine tentoonstelling zullen enkele beelden uit onze geschiedenis bij velen herinneringen oproepen.

Werkweek 2006

Onze jaarlijkse werkweek zal zoals vorig jaar plaats vinden te Heer-sur-Meuse in het vakantiecentrum Domaine de Massembre van zaterdag 16 september (middagmaal) tot zaterdag 23 september (ontbijt).

In tegenstelling tot vorige jaren is de overnachting voorzien in het centraal gebouw waar we een optie hebben op 6 eenpersoons- en 15 tweepersoonskamers. Indien deze laatste door slechts één persoon worden gebruikt is hiervoor een toeslag voorzien. Een ruime zaal voor microscopie is boven het zwemcomplex beschikbaar.

Prijs per dag volpension 40,00 EURO, verzekering en administratiekosten inbegrepen.

Toeslag eenpersoonskamer 4,00 EUR per nacht. Beddinen bij minder dan 3 overnachtingen 5,00 EURO. Handdoeken zelf meebrengen.

Indien u een kamer wenst te delen, gelieve dan zelf afspraken te maken met een kamergenoot.

Gezien het beperkt aantal kamers zullen we met de volgorde der inschrijvingen rekening houden om deze toe te kennen. Zij die laattijdig inschrijven kan geen deelname gewaarborgd worden.

Zoals andere jaren is het mogelijk om slechts gedurende enkele dagen deel te nemen.

Zoals elk jaar wordt één excursie per dag voorzien,

namiddag en avond zijn voorbehouden voor determinatie.

Teneinde tijdig de nodige kamers te kunnen reserveren, verzoeken we de leden die wensen deel te nemen **vóór 31 januari het inschrijvingsformulier terug te sturen** aan Guido Le Jeune, Beemdenlaan 69, 2900 Schoten, tel: 03/ 658 54 31 en een **voorschot van 40,00 EURO te storten** op rek 320-4183209-57 van KAMK, Lode Zielenslaan 35 bus 7 te 2050 Antwerpen. Indien u om onvoorziene omstandigheden niet zou kunnen deelnemen, gelieve ons dadelijk te verwittigen. Tot een maand vóór vertrek kunnen we uw voorschot zonder problemen terug storten. Wie korter voor de afreis om medische redenen moet afhaken, denkt aan een medisch getuigschrift zodat van de annulatieverzekering kan genoten worden.

Later ontvangt U meer informatie over het volledige programma en een uitnodiging de verschuldigde bedragen te storten.

In afwachting kunt U steeds inlichtingen bekomen bij:

Guido Le Jeune
Beemdenlaan 67 2900 Schoten
Tel: 03/ 658 54 31

www.kamk.be

Het gaat goed met onze website. Aan het aantal bezoeken is te merken dat hij niet verwaarloosd wordt, zeker tijdens het seizoen. Adressen werden aangepast, de agenda werd geactualiseerd, foto's van de werkweek en de tentoonstelling zijn te bekijken. Nieuw is dat men nu de catalogus van de bibliotheek online kan raadplegen. Hier en daar zijn er

aanpassingen gebeurd om alles optimaal te laten functioneren. Opmerkingen of materiaal dat opgenomen kan worden is altijd welkom. Surf er op los ...
Cyber-groetjes van de webmaster,
Pascale Holemans

Educatieve avonden

De bijeenkomsten gaan door in het verenigingslokaal, de Bioruimte van de UA, Groenenborgerlaan 171 te 2020 Antwerpen, aanvang telkens om 20 uur, tenzij anders vermeld. Vóór iedere vergadering (behalve bestuurlijke vergaderingen) is er vanaf 19 u 30 gelegenheid om boeken uit de bibliotheek te ontlenuen.

dinsdag 3 januari	Nieuwjaarsreceptie (zie bijgevoegde aankondiging)
dinsdag 10 januari	Rust roest, maar Roesten rusten niet en dat kunnen we ook niet van Jos Volders zeggen. Want ook deze avond leert hij ons weer wat meer over een bijzondere groep fungi, ditmaal zijn dat de Roestzwammen.
dinsdag 17 januari	Cursus microscopie 19 u 30.
dinsdag 24 januari	Adviesraad
dinsdag 31 januari	Korstzwammen leren determineren met Ruben Walley. Ook in de meest paddenstoelloze seizoenen kan je Korstzwammen vinden. Vanavond kunt u die tijdens een praktische les zelf op naam brengen en daarna nooit meer klagen dat er alleen in de herfst aan mycologie kan gedaan worden.
dinsdag 7 februari	Determinatieavond.
dinsdag 14 februari	Het weekend in Voeren was tropisch warm niettemin werden er weer een aantal interessante paddenstoelen gevonden. Luc Lenaerts en Gut Tilkin brengen hierover een uitgebreid Powerpoint-verslag.
dinsdag 21 februari	Cursus microscopie 19 u 30.
dinsdag 28 februari	Raad van bestuur
dinsdag 7 maart	Determinatieavond.
dinsdag 14 maart	Ascomyceten op een home-site. Piet Bormans heeft met de hulp van het programma Dreamweaver een manier gevonden om orde te scheppen in zijn steeds aangroeiend aantal digitale micro- en macrofoto's, beschrijvingen en literatuurgegevens van zijn collecties Zakjeszwammen. Deze werkwijze is natuurlijk toepasbaar op alle gelijkaardige natuurstudies.
dinsdag 21 maart	Cursus microscopie 19.30 u.
dinsdag 28 maart	Algemene ledenvergadering.

Koninklijke Antwerpse Mycologische Kring

De Antwerpse Mycologische Kring werd opgericht in 1946. In 1963 werd het een vereniging zonder winstgevend doel. Zij heeft als doel de mycologie te bevorderen. De Koninklijke Antwerpse Mycologische Kring organiseert hiertoe excursies, vergaderingen, voordrachten, determinatieavonden, werkweken, demonstratiedagen, tentoonstellingen. Er wordt driemaandelijks een tijdschrift uitgegeven, AMK Mededelingen. Op onregelmatige tijdstippen verschijnt Sterbeecia, een publicatie genoemd naar de Antwerpse priester, mycoloog, kruidkundige en architect, Franciscus Van Sterbeec (1630-1693). In 1991 werden AMK Mededelingen en Sterbeecia bekroond met de Emiel Van Rompaeyprijs voor floristiek. Er wordt systematisch een gegevensbestand bijgehouden over de verspreiding van paddestoelen in ons land.

De Koninklijke Antwerpse Mycologische Kring onderhoudt ook contacten met andere mycologische verenigingen in binnen- en buitenland. De K.A.M.K. is erkend door de Vlaamse Mycologen Vereniging. De K.A.M.K. bezit een bibliotheek, die ondergebracht is in het verenigingslokaal, de Bioruimte van de UA, Groenenborgerlaan 171 te 2020 Antwerpen. Alle leden kunnen hieruit boeken ontlenuen.

Het lidgeld bedraagt 18 EUR per jaar, een gezinslidgeld 20 EUR. Betaling kan geschieden door overschrijving op bankrekening nr. 320-4183209-57 van de Antwerpse Mycologische Kring v.z.w. te Antwerpen. Buitenlandse leden betalen 20 EUR, 22 EUR voor een gezin, indien contant betaald wordt aan André Jacobs, Lode Zielenslaan 35 bus 7 te B-2050 Antwerpen of door overschrijving. Ten gerieve van onze buitenlandse leden geven wij hierbij de IBAN nummers gekoppeld aan onze rekeningen:

000-1415744-29: IBAN BE26 0001 4157 4429 BIC BPOTBEBI

320-4183209-57: IBAN BE09 3204 1832 0957 BIC BBRUBEBB

Bij overschrijving vanuit het buitenland lette men er op dat eventuele kosten toch door de opdrachtgever gedragen worden. Indien dit niet het geval is, dient 27 EUR te worden overgemaakt.

Raad van bestuur van de Koninklijke Antwerpse Mycologische Kring v.z.w.

voorzitter: de Haan André, Bezemheidelaan 6, 2920 Kalmthout, tel.: 03/666.91.34

ondervoorzitter: Moorthamer Freddy, Eyckensbeekstraat 16, 9150 Kruike, tel.: 03/744.11.85

secretariaat & ledenadministratie: de Haan Myriam, Bezemheidelaan 6, 2920 Kalmthout, tel.: 03/666.91.34

schatbewaarder: Jacobs André, Lode Zielenslaan 35 bus 7, 2050 Antwerpen, tel.: 03/219.02.78

bibliothecaris: Holemans Pascale, Arthur Matthyslaan 89, 2140 Borgerhout, tel.: 03/322.40.05

andere bestuurders:

De Sutter Joke, Bloemenlaan 15, 2950 Kapellen, tel.: 03/664.94.14

Hendrickx Harrie (redactie AMK Mededelingen), Dalweg 16, 2328 Meerle, tel.: 03/315.87.69

Le Jeune Guy (coördinatie excursieprogramma), Beemdenlaan 67, 2900 Schoten, tel.: 03/658.54.31

Van de Put Karel, Dascottelei 72/2, 2100 Deurne, tel.: 03/366.37.26

Volders Jos (coördinatie excursieprogramma), Weverstraat 9, 2440 Geel, tel.: 014/54.91.44

Walley Ruben (redactie Sterbeecia), Predikherenstraat 37, 8750 Wingene, tel.: 051/65.89.80

INHOUD

A. de Haan	
Editoriaal	67
Overlijden	68
Nieuwjaarsreceptie	68
Lidgeld	68
H. De Meulder	
Paddestoelen op Adelaarsvaren (<i>Pteridium aquilinum</i>) - deel 6	69
J. Volders	
Uiterst zeldzaam <i>Coprinus pachydermus</i>	75
P. Bormans	
Nieuwe vondsten van <i>Aleuria bicucullata</i> (Boud.) Gillet	79
P. Holemans	
Nieuwtjes uit de bibliotheek	79
A. de Haan	
Twee verwante Bundelzwammen, <i>Pholiota lucifera</i> en <i>Ph. Tuberculosa</i>	80
Limburgse Koepel voor Natuurstudie organiseert vijftiende contactdag	82
A. de Haan	
De Donkere pronkridder (<i>Calocybe obscurissima</i>) en zijn mooie broer, De Paarse pronkridder (<i>Calocybe ionides</i>)	85
J. Volders	
Klein en onopvallend <i>Coprinus heptemerus</i> de Bruine mestinktzwam	87
K. Van de Put	
Nieuwtjes uit de recente tijdschriften	90
Negende ontmoetingsdag Antwerpse Koepel voor Natuurstudie	93
15 ^{de} Vlaamse-Mycologen-Dag op 15 maart 2006	94
Receptie KAMK 60	94
Werkweek 2006	95
www.kamk.be	96
Educatieve avonden	96